

Werkingsverslag 2024

Ons Erfdeel vzw

Tom Christiaens | Eva Debruyne | Gijsbrecht Ostyn

Maart 2025



de
lage
landen

inhoud

Inleiding	3
Missie & visie	6
Missie	6
Visie	6
Redactie	7
Gerealiseerde doelstellingen	7
Bereik websites <i>de lage landen, les plats pays en the low countries</i>	19
de lage landen (tijdschrift)	32
Septentrion	37
Marketing en Communicatie	41
Inleiding	41
Meer dan ooit herkenbaar	42
Meer dan ooit 'digital first'	43
Meer dan ooit zichtbaar	51
Administratieve en bestuurlijke hervormingen	60
Administratieve acties	60
Bestuurlijke acties	61
Andere acties	61
Personeelszaken	62
Financiële resultaten	64
Afwijkingen t.o.v. de begroting 2024	65
Bijlages	67
Overzicht van reeksen en rubrieken per thema in 2024	67
Overzicht van video's en podcasts per website in 2024	71
Overzicht van redactionele partnerschappen in 2024	76



Inleiding

“Meer dan ooit

Als Ons Erfdeel niet al lang bestond, had het per ommekeer moeten worden opgericht.

Als er ooit behoefte is aan een onafhankelijk, deskundig platform voor het verdedigen, verspreiden en versterken van ‘Nederlandstaligheid’, is het wel nu. Alom gist het, allerwegen staan vermeende zekerheden onder druk, overal kantelt het. Ook de Lage Landen tasten en zoeken, te midden van oploeiende en soms grensoverschrijdende polarisatie, naar nieuwe vastigheden. Dat cultuurdebat over wie-we-zijn, waar-we-voor-staan en hoe-het-verder-moet vergt context, verdieping, nuance, aspecten waarin Ons Erfdeel met zijn publicaties excelleert.

Op de overgang van 2024 naar 2025 gaan we enthousiasme door met wat we zien als onze cultuurpolitieke missie: het propageren van de Nederlandse taal en cultuur - zowel nationaal als internationaal. Dat doen we onder leiding van een nieuw kernteam, bestaande uit Gijsbrecht Ostyn, Tom Christiaens en Eva Debruyne. We weten ons gesteund door een steeds grotere werking: een succesvol Taalfeest, drukbezochte lanceringen van nieuwe nummers, klinkende symposia in Rijsel en Luik - en, niet in de laatste plaats, steeds meer lezers. We zijn op weg naar een half miljoen unieke bezoekers op onze websites.

Helemaal wolkeloos is de hemel niet. Er dreigen bezuinigingen die met name onze internationale positie dreigen aan te tasten. Maar het is meer dan ooit de moeite waard om door te gaan waar we gebleven waren. Zo kortzichtig zullen overheden boven en beneden de Moerdijk toch niet zijn?

Jan Schinkelshoek
voorzitter raad van bestuur

Den Haag, maart 2025



“Een kanteljaar

2024 werd aangekondigd als een doorstartjaar voor Ons Erfdeel¹, maar ontpopte zich tot een echt kanteljaar, waarin fundamentele gebeurtenissen en ingrijpende beslissingen onze Vlaams-Nederlandse cultuurorganisatie de juiste richting uitstuurden.

Na enkele strategische oefeningen rond positionering, merkidentiteit en marktbenadering vonden we het nodig **onze missie en visie** te actualiseren. Dankzij een aangescherpt profiel en een lichte koerswijziging kunnen we vandaag beter anticiperen op toekomstige uitdagingen.

2024 telde vele mijlpalen, maar het absolute hoogtepunt viel in het najaar met de lancering van **drie nieuwe websites** van *de lage landen*, *les plats pays* en *the low countries*. Ze laten de redacteurs toe hun verhalen creatiever te presenteren, en bieden de bezoekers een groter leescomfort. Ook voor onze commerciële ambities zijn de vernieuwde websites **een schot in de roos**. Voor het eerst werd bij de ontwikkeling ervan bewust ingezet op een strategie om nieuwe abonnees te werven en de inkomsten te verhogen. De opgebouwde **inbound-strategie** bewees in 2024 al haar waarde en zal de komende jaren een cruciale rol spelen binnen onze marketinginspanningen.

Een recordaantal van **440.000 lezers** bezocht onze websites. Nooit eerder kon Ons Erfdeel zoveel mensen wereldwijd bekoren met verhalen over de cultuur van de Lage Landen. Opvallend is de groei van het aantal internationale lezers.

We versterkten onze inhoudelijke focus door **onze kennisdomeinen sterker uit te spelen**. Dat deden we in onze tijdschriften *de lage landen* en *Septentrion* met goed onderbouwde dossiers over relevante actuele onderwerpen.

Daarnaast experimenteerden we met nieuwe journalistieke genres en formats, zetten we voorzichtig stappen richting meer opiniërende berichtgeving, en besteedden we nog meer aandacht aan de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland.

Met een nieuwe editie van De Mediakaravaan, ons vormingstraject voor jonge cultuurjournalisten, zetten we verder in op **talentontwikkeling**.

Tegelijkertijd namen we **afscheid** van ons Franstalige tijdschrift *Septentrion*, dat in 2024 voor het laatst verscheen. De beslissing om na 53 jaar te stoppen komt er omdat steeds meer lezers onze Franstalige artikelen liever online lezen. Alle energie is nu gericht op de verdere uitbouw van *les plats pays*, waar intussen meer dan zesduizend artikelen over de Nederlandstalige cultuur te vinden zijn, afgestemd op een Franstalig publiek.

We waren met onze publicaties opnieuw **prominent aanwezig op tal van evenementen** in binnen- en buitenland. Het hoogtepunt was zonder twijfel het grote Taalfeest in Antwerpen, waar achthonderd taalliefhebbers genoten van toegankelijke lezingen, workshops en animatie. Een succesvolle samenwerking met VRT en Genootschap Onze Taal, die we de komende jaren verderzetten.

¹ Vanaf 2024 stappen we naar de lezer en externe organisaties als cultuurorganisatie de lage landen, tevens de naam van ons tijdschrift. Als we naar het blad verwijzen, schrijven we de naam cursief als *de lage landen*. Ons Erfdeel is de naam van de juridische entiteit van onze organisatie en gebruiken we alleen nog in onze communicatie met de overheid, zoals in dit document.



Onze communicatie (online en offline) kreeg het voorbije jaar een frisse update met de uitrol van **een vernieuwde huisstijl**. Daarmee scherpen we onze identiteit aan, vergroten we onze herkenbaarheid en geven we onze organisatie een jonger en moderner imago.

Op het vlak **administratie** werden twee grote zaken gerealiseerd: de invoering van een nieuw financieel model om de budgetten sneller en beter te kunnen opvolgen, en de automatisatie van interne processen (koppeling webshop, facturatie, boekhouding en klantenbeheer, digitale archivering en cloud-based werken).

Financieel was het voorbije jaar niet voor herhaling vatbaar. Door tegenvallende inkomsten en onverwachte uitgaven eindigde de rekening negatief. We konden het verlies enigszins beperken door kostenbesparende inspanningen van het hele team.

Het **organigram** van Ons Erfdeel onderging een metamorfose. Er waren twee **personeelswissels**: Eva Debruyne volgde Bjorn Verheye op als zakelijk coördinator en Luna Ganne verving Emma Reynaert als communicatiemedewerker. Hoofdredacteur-gedelegeerd bestuurder Hendrik Tratsaert nam in november ontslag om aan de slag te gaan bij literatuurorganisatie PassaPorta. Zijn taken werden intern opgevolgd door het kernteam: Gijsbrecht Ostyn, Tom Christiaens en Eva Debruyne.

Tot slot werd in 2024 ook de **verhuizing** uit Rekkem naar een nieuw kantoor in Gent, gepland voor begin 2026, verder voorbereid.

Tom Christiaens, *hoofdredacteur*
Eva Debruyne, *zakelijk coördinator*
Gijsbrecht Ostyn, *gedelegeerd bestuurder*

Rekkem, maart 2025



Missie & visie

Missie

Cultuurorganisatie Ons Erfdeel biedt inzicht in en stimuleert de dialoog over de Nederlandstalige cultuur.

Visie

Ons Erfdeel bevordert de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland, en versterkt de mondiale bekendheid en erkenning van de Nederlandstalige cultuur. Met verdiepende duiding, kritische reflectie en genuanceerde meningen over literatuur, taal, geschiedenis en kunst inspireert, verbindt en activeert Ons Erfdeel een breed, internationaal publiek.

De Vlaams-Nederlandse cultuurorganisatie Ons Erfdeel heeft de ambitie zich te ontwikkelen tot de belangrijkste aanbieder van context bij de cultuur van Nederland en Vlaanderen samen. Dat doet ze door de uitgave van kwalitatieve tijdschriften (*de lage landen*), websites (*de lage landen*, *les plats pays*, *the low countries*) en boeken, in meerdere talen, voor een breed geïnteresseerd publiek. In de breedte en in de diepte, met de nodige nuance in de benadering van het onderwerp. Ze heeft daarbij permanent oog voor nieuwe stemmen in een steeds diversere samenleving. Haar publicaties worden ondersteund door evenementen in binnen- en buitenland. Ons Erfdeel streeft ernaar een gemeenschap te vormen van lezers, sympathisanten en andere belanghebbenden: alle mensen die inzicht in de Nederlandstalige culturele ruimte waardevol vinden.

Door niet enkel informatie en reflectie aan te bieden, maar ook gefundeerde opinie binnen haar kennisdomeinen, profileert Ons Erfdeel zich als aanjager van het cultureel-maatschappelijke debat in Vlaanderen en Nederland.

Ze slaat de handen in elkaar met organisaties die de Vlaams-Nederlandse samenwerking een warm hart toedragen. Zo wil ze haar kennis delen en nieuwe initiatieven nemen die haar missie versterken.

Vanuit haar unieke rol als aanbieder van kwalitatieve informatie over de Nederlandstalige cultuur wil ze (h)erkend worden als een betrouwbaar baken van reflectie en duiding over wat ertoe doet in de Lage Landen op cultureel en maatschappelijk gebied.

Ons Erfdeel doet aan internationale cultuurdiplomatie met een bewust meertalig publicatiebeleid (Engels, Frans...) en een aanwezigheid buiten het eigen taalgebied. Dit doet ze om de kennis van cultuur en samenleving uit Nederland en Vlaanderen in het buitenland te vergroten.

De Vlaamse en de Nederlandse overheid ondersteunen de missie van deze organisatie. Ons Erfdeel heeft geen winstgevend doel. Eigen inkomsten worden geïnvesteerd in de werking.



Redactie

Gerealiseerde doelstellingen

Zoals beschreven in haar meerjarenplan kiest Ons Erfdeel voor een duurzame redactionele kwaliteitsstrategie. Om die gestalte te geven, zijn in 2024 enkele **redactionele objectieven** geformuleerd met volgende resultaten.

Succesvolle lancering nieuwe websites

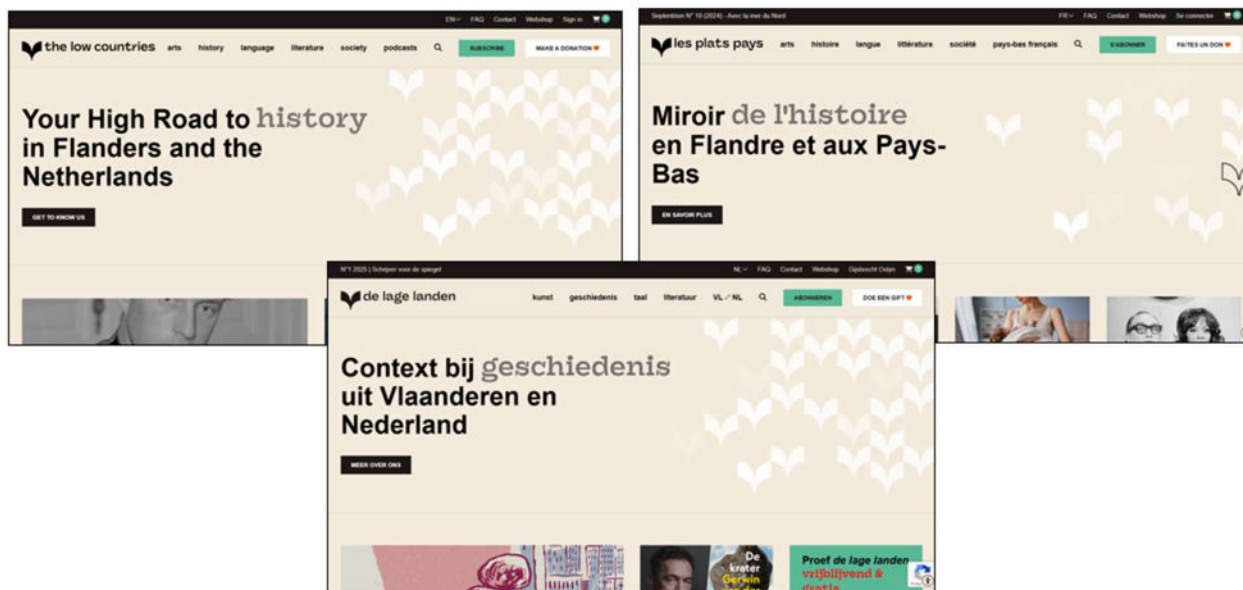


Foto 1 Op 5 september 2024 werden drie nieuwe websites gelanceerd

Een culturele organisatie die publicaties uitgeeft op papier en online moet voortdurend anticiperen op evoluties in een snel veranderend medialandschap. Daarom lanceerden we op 5 september 2024 **drie gloednieuwe websites** van *de lage landen*, *les plats pays* en *the low countries*. Daarmee hadden we enkele doelstellingen voor ogen: onze marketingopties uitbreiden, meer technische mogelijkheden én het leescomfort verbeteren.

Onze vijf jaar oude websites hadden hun beste tijd gehad. Door het overweldigende aanbod artikelen, gepresenteerd in een kleurrijke omgeving, werden onze websites door de bezoeker gaandeweg ervaren als te druk, moeilijk navigeerbaar en te traag van inlaadsnelheid.

De nieuwe websites zijn **gebruiksvriendelijker en overzichtelijker**. Lezers reageerden unaniem positief. Bezoekers krijgen voortaan op de homepage een helder vormgegeven overzicht van nieuwe en uitgelichte stukken, zonder overbodige intro's, met duidelijke thema's, genres, reeksen en leestijden in een aantrekkelijke, rustige visuele stijl die over de hele website is doorgetrokken.

De **leeservaring** is op alle niveaus verrijkt. Onderaan elk artikel staat een overzicht van gerelateerde stukken, en via de commentaarsectie kunnen lezers in debat gaan met elkaar, de auteur en de redactie. De verbeterde zoekfunctie maakt gericht zoeken mogelijk op datum, auteur, genre en tag. Op die



manier wordt ons rijke archief van bijna 24.000 longreads (!) efficiënter ontsloten. Dankzij de Userway-applicatie zijn de sites ook toegankelijker voor mensen met een beperking: slechtzienden, dyslectici en mensen met epilepsie of ADHD.

Ook voor de eigen medewerkers zijn de vernieuwde websites een grote stap vooruit. Het CMS-systeem Wordpress geeft **veel meer mogelijkheden** om de redactionele en commerciële content creatiever te presenteren dan de vroegere CMS-software Craft. Artikelen, reeksen en nieuwe edities van het tijdschrift kunnen beter worden uitgelicht – op de modulaire opgebouwde homepage en elders op de site. Dat kan onder meer via dynamische sliders, extra grote artikeltegels en een previewbalk voor spreads uit het tijdschrift. Tot slot sluiten de nieuwe websites visueel naadloos aan bij de stijl en vorm van onze marketing en communicatie.

Scherpere inhoudelijke focus

- Duidelijker afgebakende themadossiers



Sinds 2020 bevat elk nummer van het tijdschrift *Septentrion* en sinds 2021 elk nummer van *de lage landen* een dossier rond **een actueel en relevant thema**, benaderd vanuit al onze kennisdomeinen: kunst, taal, literatuur, geschiedenis en samenleving. Bij *Septentrion* bleef deze aanpak in 2024 behouden.

Voor *de lage landen* kozen we een nieuwe insteek. Behalve het Noordzee-nummer draaiden de dossiers niet langer om breed maatschappelijke thema's, maar **rond één van onze kennisdomeinen**. Dit vereenvoudigt de redactionele selectie en maakt onze communicatie met de lezer—inhoudelijk, visueel en promotioneel—duidelijker en krachtiger.

Omdat *de lage landen* zich zowel in het tijdschrift als op de website vooral onderscheidt met geschiedenis, taal en literatuur – en daar ook de meeste interesse van de lezer naar uit gaat, publiceerden we over elk van deze drie thema's een dossier: 'De temperatuur van de literatuur', 'Spelen met taal' en 'Eeuwig Amsterdam'.





Septentrion heeft traditioneel veel aandacht voor de relatie tussen de Nederlandstalige wereld en de Franse Nederlanden (Noord-Frankrijk). Maar in 2024 werd ook de band tussen Nederlanders, Vlamingen en hun zuiderburen in België belicht in een apart dossier.

Alle verhalen uit *de lage landen* en *Septentrion* **verschijnen ook als reeksen op de websites** van *de lage landen* en *les plats pays*, soms aangevuld met extra online artikelen. Een selectie werd ook gepubliceerd op *the low countries*. Voor de samenstelling van elk dossier werden de redactieraden geraadpleegd; *Septentrion* stelde ad hoc redactieraden samen.

Themanummer *de lage landen*:²

1. De temperatuur van de literatuur
2. Van wie is de Noordzee?
3. Spelen met taal
4. Eeuwig Amsterdam

Themanummers *Septentrion*:

1. Entre voisins. La Wallonie et le monde néerlandophone
2. Avec la mer du Nord

- Meer opiniëring

We willen niet alleen informeren en reflecteren over het cultureel-maatschappelijke debat in Vlaanderen en Nederland, maar dat debat ook aanzwengelen—en waar relevant zelfs **een stem opeisen**. Vooral binnen de domeinen waarmee we ons het best onderscheiden: taal, literatuur, geschiedenis, de Franse Nederlanden en Vlaams-Nederlandse samenwerking.

² Uitgebreide uitleg over de themadossiers is verder in dit werkingsverslag te lezen bij *de lage landen* (tijdschrift) – p. 32 en *Septentrion* – p. 37



Daarom krijgt *de lage landen* **een sterker opiniërend profiel**. In 2024 zetten we al concrete stappen richting de uitrol van een groter plan in 2025. Zo verschijnen voortaan **vier columns** in elke editie van het tijdschrift, geselecteerd uit de beste bijdragen op onze website. Marten van der Meulen (taal), Elwin Hofman of Lotte Jensen (geschiedenis), Gerdien Verschoor (kunst) en Anouk van Kampen (VL↔NL) bieden een scherpe en persoonlijke blik op hun vakgebied.

Daarnaast brachten we enkele **spraakmakende opiniestukken**: historicus Elwin Hofman reageerde op een stelling van Ilja Leonard Pfeijffer als zou fictie ons dichterbij de waarheid brengen dan historisch onderzoek. En theatercritica Evelyne Coussens hield een gepassioneerd pleidooi voor geïnformeerde, empathische en kritische reflectie op kunst.

Enkele columns en opiniestukken van Elwin Hofman en Thomas Heerma van Voss behoorden tot de meest gelezen artikelen van 2024.

Ook **het interviewgenre**, dat we vaker in het tijdschrift brengen, biedt mogelijkheden tot opiniërende berichtgeving. Zo analyseerde Bart Caron het cultuurbeleid in Vlaanderen en Nederland en bogen taalexperpts Vivien Waszink en Wouter Deprez zich over hete taalkwesties als verengelsing, taalverloedering en variaties in het Nederlands.

Deze vernieuwingen bouwen voort op onze traditie van opiniërende stukken in *de lage landen*: **het editoriaal** of commentaar van de hoofdredacteur op de redactionele keuzes, **recensies** van belangwekkende boeken en **essays** over cultuur in de breedste zin. De standpunten in deze stukken worden duidelijker naar voren gehaald in titels, inleidingen en uitgelichte quotes, zodat de lezer meteen ziet: hier word ik uitgedaagd om verder na te denken over deze onderwerpen.

En dit is nog maar het begin. De komende jaren versterken we onze opiniërende berichtgeving, zonder daarin te overdrijven. Duiding en kritische reflectie blijven onze grootste focus.



Bestendinging van de Kroniek van de Vlaams-Nederlandse samenwerking



Foto 2 In de rubriek VL↔NL lees je verhalen over de samenwerkingen en spanningen tussen Vlaanderen en Nederland

Twee jaar geleden lanceerden we VL↔NL, de kroniek van de Vlaams-Nederlandse samenwerking, als apart thema op de website van *de lage landen*. Al snel bleek dat een schot in de roos. Reacties van zowel publiek als politici bevestigden de behoefte om Nederlanders en Vlamingen wederzijds te informeren—over waar ze elkaar raken, waarin ze verschillen en over **actuele kwesties** met grensoverschrijdend belang.

In korte tijd groeide VL↔NL uit tot **een stevige pijler van onze werking**. De kroniek is uniek in het laaglandse medialandschap: nergens anders worden de culturele en maatschappelijke verhoudingen tussen Vlaanderen en Nederland zo systematisch tegen het licht gehouden.

Met een brede waaier aan genres—van onderzoeksjournalistiek en reportages tot interviews en opiniestukken—belichten we op VL↔NL zowel samenwerkingsverbanden als spanningen, overeenkomsten als verschillen tussen Vlaanderen en Nederland.

In 2024 verschenen er **meer dan veertig kroniekkartikelen** op onze website, waarvan sommige tot de best gelezen verhalen behoorden. Verschillende stukken haalden ook het magazine en vonden hun weg naar anderstalige publicaties.

Opvallende en breed opgepikte artikelen gingen over de toekomst van de Taalunie, de rol van de overheid in de strijd tegen ontleding in Vlaanderen en Nederland, de verschillende omgang met industrieel erfgoed, de gezamenlijke strijd tegen de drugshandel en het gebrek aan grensoverschrijdende treinverbindingen.

In 2024 verwelkomden we enkele nieuwe, scherpe pennen en journalistieke medewerkers. Een vaste waarde binnen VL↔NL is **columniste Anouk van Kampen**, een Nederlandse journaliste die in Vlaanderen woont. Met een verwonderde blik fileert ze in goed gelezen en prikkelende columns de samenleving in haar nieuwe thuisland en reflecteert ze op raakvlakken en verschillen.



Daarnaast trekt Tomas Vanheste, coördinator van de kroniek, rode draden door de gepubliceerde stukken in zijn **maandelijkse nieuwsbrief *Met laaglandse groet***. In deze persoonlijke en soms opiniërende nieuwsbrief—met een gestaag groeiend aantal abonnees en een hoge openingsratio—brengt hij ook actuele ontwikkelingen rond de Vlaams-Nederlandse samenwerking onder de aandacht.

Door beleidsmakers attent te maken op onze kroniekverhalen, hopen we bij te dragen aan **een sterker cultuurpolitiek overleg** tussen Vlaanderen en Nederland.

Meer variatie in genres en formats

Sinds jaar en dag brengen *de lage landen*, *les plats pays* en *the low countries* duiding bij cultuur in de vorm van essays, analyses, achtergrondverhalen en recensies. In 2024 zetten we echter sterker in op meer diverse journalistieke genres en formats. We publiceren meer **interviews, columns, opinieverhalen en korte nieuwsartikelen**.

Een belangrijke drijfveer achter deze evolutie is onze ambitie om meer opiniëring te brengen. Standpunten en scherpe inzichten komen nu eenmaal beter tot hun recht in **subjectieve genres** zoals redactionele commentaren, columns, interviews, polemische opiniestukken, essays en open brieven. Tegelijk blijven we inzetten op objectieve formats zoals portretten, reportages en analyses, die context en nuance bieden.

We **experimenteren ook meer met artikellengte**, waarbij we vooral op de websites uitpakken met kortere verhalen. Voor *the low countries* schrijft Derek Blyth sinds jaar en dag *L-Spots*, een reeks van beknopte teksten over een bijzonder fenomeen in de Lage Landen. Op *les plats pays* verschijnen in de reeks *Passage* interviews van amper achthonderd woorden.

In ons tijdschrift *de lage landen* testten we **nieuwe formats**. In het themadossier ‘Spelen met taal’ brachten we korte portretten van taalcreatievelingen, waarin zij op één pagina vragen beantwoordden over hun speelse omgang met het Nederlands. Die portretjes zorgden niet alleen voor rustpunten tussen de langere artikelen, maar gaven ook extra stemmen een podium. Dit concept viel in de smaak en keert terug in toekomstige nummers.

Daarnaast **evolveert onze journalistieke aanpak**. *de lage landen* heeft een sterke traditie van essays, waarin één expert als auteur zijn visie geeft op een onderwerp. Steeds vaker kiezen we ervoor om dergelijke thema’s in reportages of onderzoeksverhalen te brengen, met journalisten die verschillende experts aan het woord laten.

Naast een diversiteit in geschreven teksten, pakten we in 2024 opnieuw uit met video’s en podcasts. Meer hierover verder in dit werkingsverslag.

Door onze inhoud in een breed scala aan journalistieke genres en formats te presenteren, blijven we aantrekkelijk voor onze lezers, bereiken we een diverser publiek en vinden we vlotter aansluiting bij de actualiteit en het publieke debat.



Een versterkte crossmediale aanwezigheid

Hoewel duurder en arbeidsintensiever dan de productie van artikelen, bleven we in 2024 investeren in de **digitale verrijking** van onze berichtgeving met beeld- en geluidsfragmenten. Voor elke taalrol ontwikkelden we crossmediale content, maar alleen als video of audio echt een meerwaarde bood. In plaats van talloze nieuwe reeksen te lanceren, kozen we bewust voor **meer zorg en aandacht voor bestaande concepten**, en verfijning van ons audiovisuele aanbod.

2024 was een productief jaar op audiovisueel vlak, al bleven de kijk- en luistercijfers achter. Meer details hierover verder in dit werkingsverslag.



Foto 3 Sfeerfoto van ons panelgesprek over de Vlaamse Canon op boekenbeurs Foire du Livre

Vooreerst zetten we **geluidsopnames van eigen evenementen, debatten en panelgesprekken** online (oa. debat 'Vlaamse Canon' op Foire du Livre, lezingen 'Temperatuur van de literatuur' op FAAR, lezingen op symposium 'Convergences' in Rijsel, uitreiking debuutprijs 'De Bronzen Uil' in Gent).

We versterkten onze reputatie als literair keurmerk met een vervolg op de in 2023 gestarte boekenpodcast 'De Eerste Keer'. Daarin vertellen telkens twee schrijvers over hun romandebuut aan het Vlaams-Nederlands journalistenduo Anouk van Kampen en Dirk Vandenberghe.

Jong podcasttalent liet ook van zich horen. De nieuwe lichter van ons talentontwikkelingsproject De Mediakaravaan maakte zeven audioverhalen op boekenfestival FAAR in Oostende en het Vlaams TheaterFestival in Antwerpen.

Voor **the low countries** bleven we inzetten op **succesvolle coproducties** met *The Republic of Amsterdam Radio*: 'The Low Countries Radio' over unieke fenomenen in de Lage Landen en 'The History of the Netherlands' over de geschiedenis van de Nederlanden.





Foto 4 Journalist Aubry Touriel voelde Vlamingen aan de tand over de belangrijkste verkiezingsthema's

In 2024 zag ook **één gloednieuwe podcastreeks** het levenslicht: 'DringDring'. Naar aanleiding van de verkiezingen in België trokken fotograaf Jef Van den Bossche en journalist Aubry Touriel van de Franstalige nieuwssite *DaarDaar* door Vlaanderen om kiezers te bevragen over de belangrijkste verkiezingsthema's.

Alle podcasts werden breed verspreid via de populairste kanalen: Spotify, Apple Podcasts en SoundCloud. Publicatie op Google Podcast was niet meer mogelijk, aangezien het platform er in april mee ophield.



Foto 5 In de reeks 'Verborgene hoekjes' bezochten we onbekende bezienswaardigheden langs de Frans-Belgische grens

De lezers werden in 2024 niet alleen luisteraars, maar ook kijkers.

Er werden **video's** gemaakt voor elk van de drie websites, telkens met een specifiek doel.

Om onze lezers warm te maken voor onze nieuwe websites maakten we verschillende **aankondigingvideo's**. We promootten elk nummer van *de lage landen* en *Septentrion* met een **teaser- en uitpakvideo**. Ook onze aanwezigheid op eigen evenementen (Taalfeest, debat Uliège, Bronzen Uil), beurzen (Boektopia, Foire du Livre) werd bekendgemaakt met **promotiefilmpjes**.



We produceerden **reisreportages** voor de tweetalige reeks 'Les Coins cachés/Verborgen hoekjes' over onbekende, maar boeiende plekken aan weerszijden van de Frans-Belgische grens. Deze keer bezochten we het kasteel van Esquelbecq, de kapel van Hem en de omgebouwde elektriciteitscentrale Transfo in Zwevegem.

Daarnaast zetten we onze traditie van **taalwebinars** i.s.m. de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek tijdens de Week van het Nederlands voort. Deze keer streamden we een druk bekeken panelgesprek, met als thema: Hoe worden arbeidsmigranten voorbereid op een job op een Nederlandstalige werkplek? De sprekers kwamen uit Nederland, Vlaanderen, Portugal en Indonesië.



Foto 6 Ons jaarlijkse taalwebinar brengt mensen van over de hele wereld samen

Daarnaast verrijkten we in 2024 onze berichtgeving met audio- en beeldfragmenten van externe partners. Ook in de toekomst blijven we voor elke taalrol inzetten op crossmediale producties, op voorwaarde dat ze financieel haalbaar zijn.

Blijvende inzet op talentontwikkeling

Een organisatie die niet investeert in de toekomst is ten dode opgeschreven. Daarom betrokken we ook in 2024 jongeren bij onze werking, met als meest zichtbare initiatief **De Mediakaravaan**.

Dit **talentontwikkelingstraject** is bestemd voor jonge cultuurjournalisten uit Vlaanderen en Nederland: via workshops en intensieve redactionele begeleiding helpt *de lage landen* hen op weg in het medialandschap. Tegelijk zorgt *de lage landen* op die manier voor vers bloed in de reguliere werking: deelnemers groeien uit tot nieuwe medewerkers.

De **zes jonge makers** in 2024 waren: Afra Kiezebrink, Gijs Suy, Kato Van Roy, Lieselot Van den Broeck, Louise Souvagio en Paola Rodríguez Sardiñas.

Zij trokken naar twee cultuurevenementen in Vlaanderen: non-fictieboekenfestival **FAAR** (7-10 maart, Oostende), en het **Vlaams TheaterFestival** (5-15 september, Antwerpen). Daar brachten zij verslag uit,



professioneel begeleid door journalist Dirk Vandenberghe, podcastmaker en -docent Pieter Blomme, theatercritica Evelyne Coussens en Pieter Coupé, eindredacteur van *de lage landen*.



Foto 7 Afra Kiezebrink, Paula Rodríguez Sardiñas, Kato Van Roy, Lieselot Van den Broeck, Louise Souvagio en Gijs Suy gingen op pad met De Mediakaravaan.

Vooraf kregen de jongeren **workshops over cultuurkritiek, verslaggeving en podcasts**. Tijdens FAAR schreven ze reportages rond centrale festivalthema's, zoals over opgroeien tussen meerdere culturen en de rol van vrouwen in de geschiedenis. Op het TheaterFestival recenseerden ze elk een voorstelling. Daarnaast maakten ze in duo's podcasts, zoals 'Het podium van Babel' (over taal op het toneel) en 'Lees en genees' (over de heilzame kracht van literatuur). In totaal produceerden ze **twalf artikelen en zes podcasts**.

Paola Rodríguez Sardiñas, Kato Van Roy en Gijs Suy blijven na hun traject met De Mediakaravaan schrijven voor *de lage landen*.

De Mediakaravaan is wellicht ons **meest intensieve samenwerkingsproject**. Het is ontstaan vanuit de startnota over 'intensivering van de Vlaams-Nederlandse samenwerking Ons Erfdeel – De Brakke Grond – deBuren' (juni 2022). Met deze twee organisaties wordt sindsdien goed samengewerkt.

We slaan ook de handen in elkaar met de festivals waar De Mediakaravaan neerstrijkt. Met FAAR zorgden we voor wederzijdse promotie door het maximaal delen van artikelen en podcasts, wat resulteerde in een nieuwe samenwerking in 2025: de presentatie van het literatuurnummer 'Schrijver voor de spiegel'. En met het TheaterFestival organiseren we samen een workshop, waarbij de eigen jongerenredactie van het festival samenwerkt met de nieuwste lichte van De Mediakaravaan.



Ons Erfdeel biedt jong talent ook kansen via **samenwerkingen met scholen**.³ Ruben Piccavet (journalistiek, Howest) en Ruth Van Hecke (vergelijkende moderne letterkunde, UGent) liepen drie maanden stage. Ze leverden ideeën voor verhalen, schreven artikelen, redigeerden teksten en namen deel aan redactievergaderingen. Na hun stage werkten ze mee aan het Taalfeest in deSingel. Ruth Van Hecke blijft in 2025 bijdragen leveren aan *de lage landen*.

les plats pays werkte opnieuw samen met **UMons, ULille, ULiège en UGent**. Taalstudenten (specialisatie Nederlands en Engels naar Frans) vertaalden artikelen en reeksen voor de website. Onze eindredacteuren gaven er ook enkele presentaties over onze publicaties.

the low countries ging aan de slag met professoren en studenten Dutch Studies van **University of Sheffield en University College London**. We publiceerden hun artikel en fragmentvertaling van de novelle *Honingeter* van Tülin Erkan.



Foto 8 Studenten uit Sheffield en Londen tijdens een vertaalworkshop met de Belgisch-Turkse auteur Tülin Erkan

Bij Ons Erfdeel is talentontwikkeling geen tijdelijk project, maar dagelijkse praktijk. Jonge auteurs en vertalers krijgen voortdurend **publicatiekansen en waardevolle feedback** op hun teksten. Onze collega-media waarderen ons om de zorgvuldige eindredactie en de deskundige begeleiding van jonge medewerkers.

³ Ons Erfdeel werkt al jaren samen met tientallen organisaties in duurzame partnerschappen. Niet alleen met scholen, maar ook met overheden, media, cultuurorganisaties, uitgeverijen etc. Zie bijlage p. 76 voor een overzicht van redactionele partnerschappen in 2024.



Tot slot betrekken we ook volop jong talent, vaak twintigers, als **lid van één van onze redactieraden**, als **columnist** (historicus Elwin Hofman, journalist Anouk van Kampen) en als **vertaler of auteur** van artikelen en reeksen (oa. via de schrijfresidentie van deBuren).

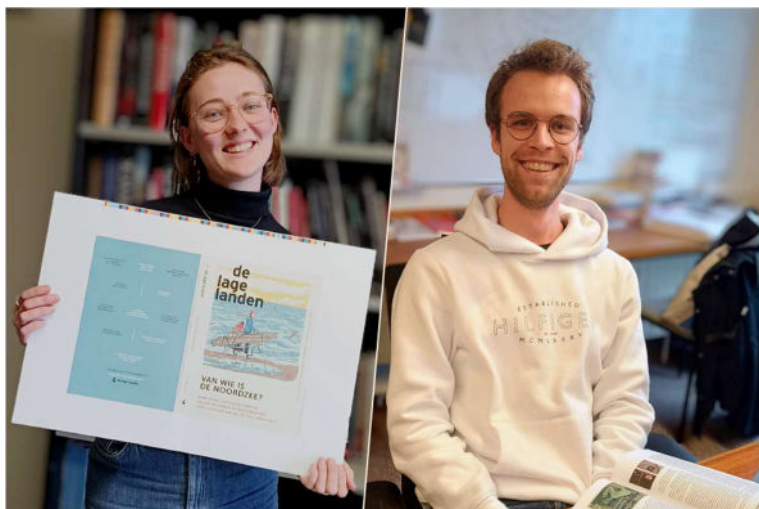


Foto 9 Stagiairs Ruth Van Hecke en Ruben Piccavet

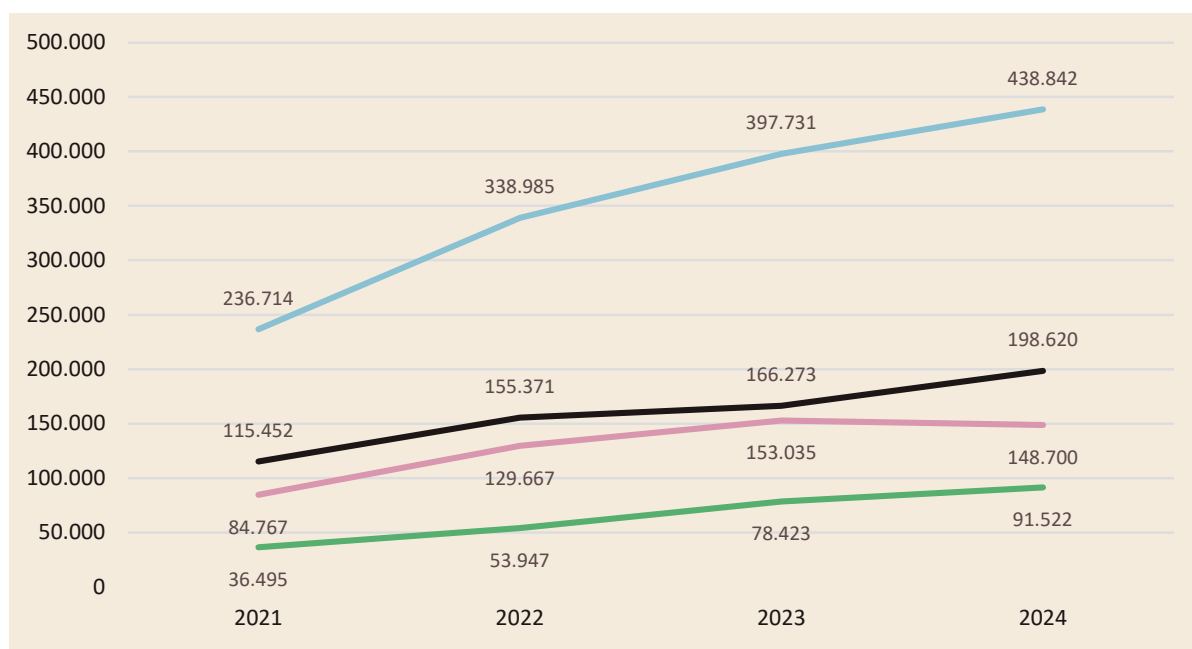


Bereik websites *de lage landen, les plats pays* en *the low countries*

Meer lezers dan ooit

Nooit eerder bereikte Ons Erfdeel zoveel mensen met haar Nederlandstalige, Franstalige en Engelstalige verhalen.

De ambitie was om tegen eind 2024 een kwart meer lezers te bereiken dan aan het eind van de vorige beheersovereenkomst (2021). Die ambitie is ruimschoots waargemaakt.



Grafiek 1 Evolutie lezersaantallen per website

lezers	2021	2022	2023	2024	Evol. '23-'24	Evol. '21-'24
de lage landen	115.452	155.371	166.273	198.620	+19%	+72%
les plats pays	36.495	53.947	78.423	91.522	+17%	+151%
the low countries	84.767	129.667	153.035	148.700	-3%	+76%
totaal	236.714	338.985	397.731	438.842	+10%	+85%

Tabel 1 Evolutie lezersaantallen per website

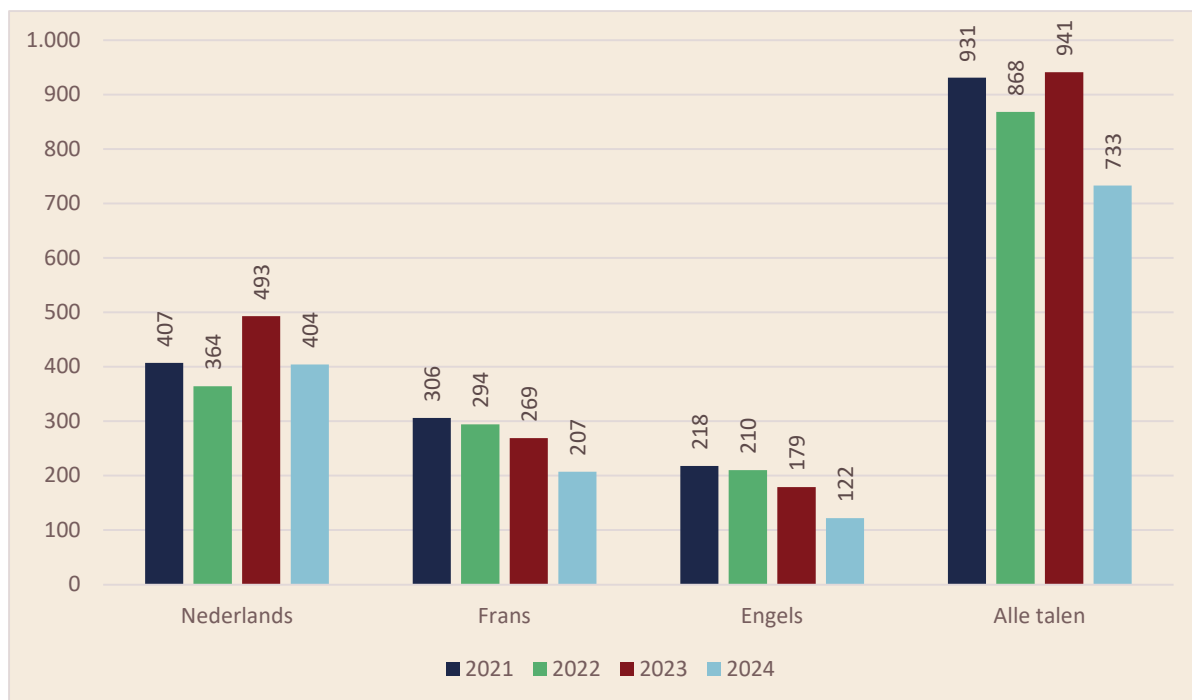
In 2024 bezochten **bijna 440.000** mensen onze websites, een **stijging van 10%** ten opzichte van 2023 en **zelfs 85%** meer dan in 2021. Elk jaar weten we meer lezers te informeren, met vorig jaar een fikse groei bij *de lage landen* en *les plats pays*. *the low countries* kende daarentegen voor het eerst een lichte daling. De



belangrijkste oorzaak? Tijdgebrek bij de eindredacteur, die zich in 2024 ook over de ontwikkeling van de nieuwe websites boog en als adjunct-hoofdredacteur extra taken op zich nam. Daardoor bleef er minder ruimte over voor de coördinatie van *the low countries*.

Het is nog te vroeg om de impact van de nieuwe websites op het totale bereik van 2024 precies te meten. Ze gingen pas in september live, waardoor een volledige analyse pas volgend jaar mogelijk is. Maar de eerste cijfers stemmen hoopvol: alles wijst erop dat ons **online publiek alleen maar verder zal groeien**.

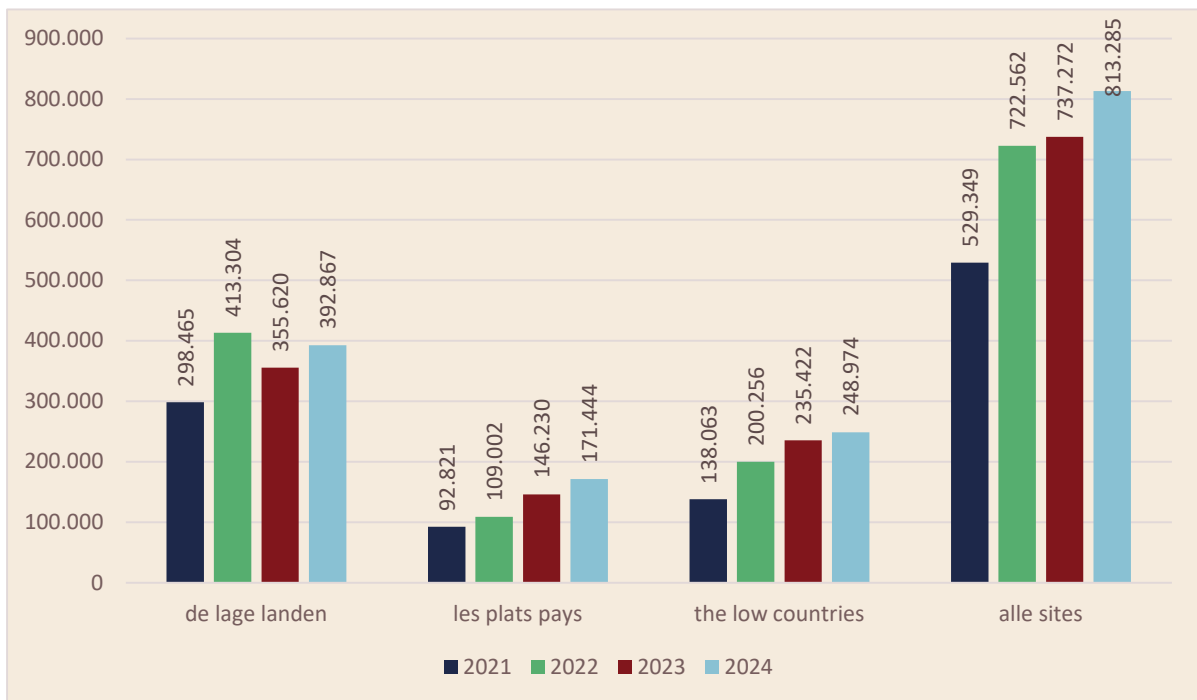
Minder artikelen, maar meer gelezen ⁴



Grafiek 2 Evolutie aantal artikelen per taal

⁴ Zie bijlage p. 67 voor een volledig overzicht van reeksen en rubrieken per thema in 2024.





Grafiek 3 Evolutie paginaweergaves per website

Aantal artikelen	2021	2022	2023	2024	Evol. '23-'24	Evol. '21-'24
Nederlands	407	364	493	404	-18%	-1%
Frans	306	294	269	207	-23%	-32%
Engels	218	210	179	122	-32%	-44%
totaal	931	868	941	733	-22%	-21%

Tabel 2 Evolutie aantal artikelen per taal

Gelezen artikelen	2021	2022	2023	2024	Evol. '23-'24	Evol. '21-'24
de lage landen	298.465	413.304	355.620	392.867	+10%	+32%
les plats pays	92.821	109.002	146.230	171.444	+17%	+85%
the low countries	138.063	200.256	235.422	248.974	+6%	+80%
totaal	529.349	722.562	737.272	813.285	+10%	+54%

Tabel 3 Evolutie paginaweergaves per website



In 2024 kozen we voor een redactionele strategie die zich ook bij andere media bewijst: minder artikelen publiceren, maar ze beter presteren en gericht verspreiden. Die aanpak wierp vruchten af. Met **22% minder artikelen** bereikten we toch **10% meer lezers** dan in 2023.

De groei van ons lezerspubliek is vooral te danken aan een **sterkere focus op nazorg, promotie en verspreiding**. We benutten onze nieuwsbrieven en sociale media beter en zetten ook in op de onlinekanalen van auteurs, vertalers en de personen en organisaties die in onze artikelen aan bod komen.

Maar ook andere factoren verklaren het stijgend lezersbereik:

- Meer aandacht voor **aantrekkelijker titels, intro's en foto's** bij de artikelen.
- **Gratis toegankelijkheid** van de anderstalige artikelen (sinds november 2024), behalve de archieven
- Beter afstemming van de verhalen op **specifieke doelgroepen**. Meer aandacht voor de Amerikaanse lezer op *the low countries*, bij *les plats pays* verhalen op maat van het Franstalig publiek in Frankrijk en België.
- Een **breder en groter aanbod van crossmediale inhoud** waarbij de video en podcast in een artikel worden geïntegreerd en gepromoot via de sociale media. Hoge kijk- en luistercijfers krikken op die manier ook de leescijfers op.
- De **samenwerking met andere media, scholen en organisaties** die een groot bereik en grote achterban hebben, oa. Nationaal Archief van Nederland voor de productie van de reeks *400 jaar Amerikaans-Nederlandse verhalen*
- Promotie van alle artikelen (niewsbrieven, sociale media...) met een vernieuwde, eigentijdse, **frisse huisstijl**, in lijn met de nieuwe websites
- Verspreiden van elk artikel op **sociale mediakanalen** (Facebook, Instagram, X, LinkedIn en (nieuw) Threads), niet alleen met statische tekst en foto, maar ook **meer met reels**
- Een lichtere, **meer persoonlijke tone-of-voice** op sociale media
- Grotere **zichtbaarheid en free publicity in populaire media**
- Het geregeld boosten van verhalen met **betaalde online-advertenties**

We analyseren ons websiteverkeer permanent via Google Analytics en Facebook Insights. Op basis daarvan weten we vrij goed **welk soort thema's en verhalen het populairst** zijn.

de lage landen	les plats pays	the low countries
Literatuur	De Franse Nederlanden	Kunst
Geschiedenis	Literatuur	Geschiedenis
VL↔NL	Kunst	Literatuur
Kunst	Geschiedenis	Podcast
Taal	Taal	Taal
	Samenleving	Samenleving

Tabel 4 Rangschikking populairste kennisdomeinen per website



Bij *de lage landen* worden de artikelen over **literatuur** het meest gelezen, gevolgd door stukken over **geschiedenis**. Op de derde plaats, en voor het eerst zo hoog, staan verhalen over de **culturele samenwerking** (of het gebrek daaraan) tussen Vlaanderen en Nederland. De keuze om in 2023 een aparte rubriek te lanceren rond deze **bilaterale relaties** is dus een schot in de roos gebleken. **Kunst en taal** sluiten de lijst van populairste thema's af.

Dat betekent echter niet dat alle artikelen over **kunst en taal** weinig aandacht krijgen. Integendeel, sommige portretten van kunstenaars en stukken over taalkwesties halen zelfs de top twintig van meest gelezen artikelen.

Diezelfde tendens zien we terug op de anderstalige sites.

De Franstalige lezer van *les plats pays* houdt van verhalen die **meerdere thema's combineren**. Populaire onderwerpen zijn grensoverschrijdende samenwerking, culturele uitwisselingen tussen de Nederlandstalige en Franstalige wereld, en de Nederlandse taal – zowel in het algemeen als haar aanwezigheid in de Franstalige wereld in het bijzonder.

In absolute cijfers genereren artikelen over de **Franse Nederlanden** het meeste webverkeer, vooral wanneer ze verband houden met de **taal en geschiedenis** van Noord-Frankrijk in relatie tot Vlaanderen. **Kunst en literatuur** volgen als meest gelezen onderwerpen. Algemenerere stukken over de **samenleving** in de Lage Landen scoren daarentegen minder goed.

Kijken we bij *the low countries* naar de populairste thema's, dan staan **geschiedenis, (oude) kunst en literatuur** bovenaan, met **(historische) podcasts, taal** en – ook hier – **samenleving** als hekkensluiter. **Literatuur** heeft de derde plaats overgenomen van **taal**, mede dankzij onze toegenomen aandacht voor vertaalde Nederlandstalige boeken, onder andere via de rubriek 'The Translator's Pick'. Elke maand deelt een (bekende) vertaler literaire tips, en deze artikelen worden ruim verspreid binnen het vertalerscircuit.

Toch is ook hier voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de leescijfers. Hoewel taal als thema bij *the low countries* licht gedaald is in populariteit, halen afzonderlijke taalverhalen nog steeds een plek in de top twintig van meest gelezen artikelen.

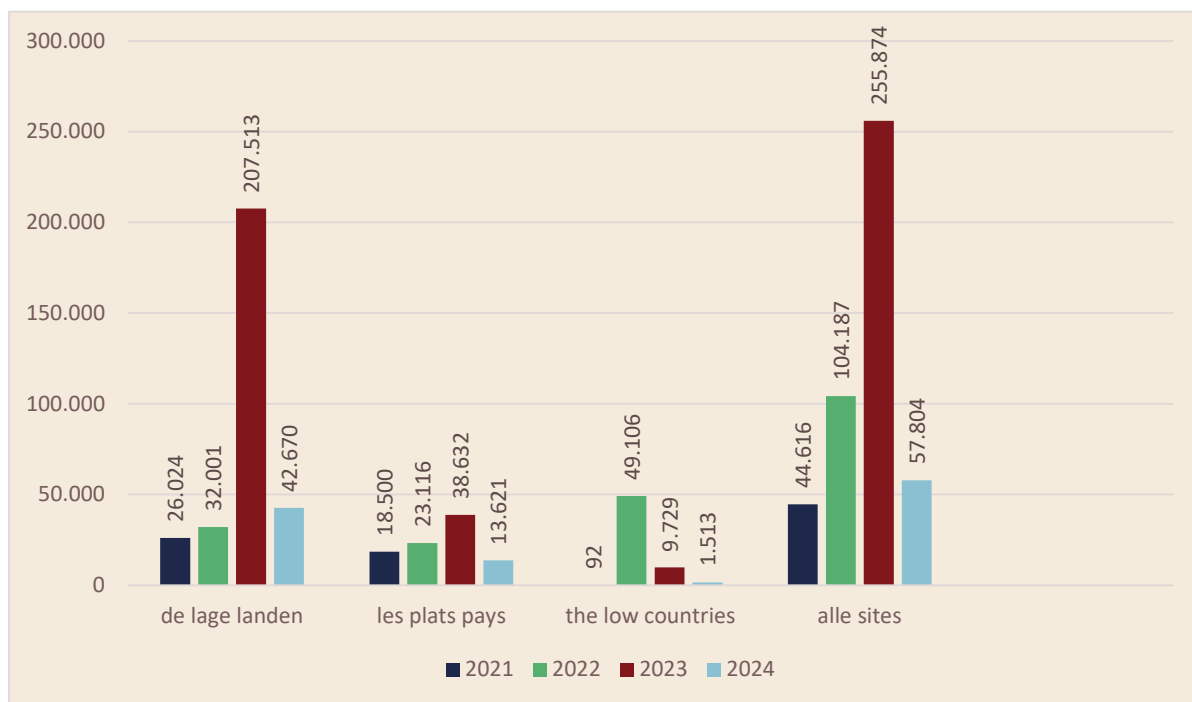
Opvallend: artikelen over **maatschappelijke thema's** worden op al onze websites het minst gelezen, met twee uitzonderingen. Bij *de lage landen* scoren ze wel goed wanneer ze verband houden met de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. Daarom hebben we in 2024 beslist om samenleving als apart thema uit de menubalk te schrappen en maatschappelijke verhalen onder te brengen in de rubriek VL↔NL.

Bij de anderstalige lezers slaan maatschappelijke verhalen alleen aan als ze **iets unieks over de Lage Landen vertellen** in vergelijking met de rest van de wereld. Denk aan onze 'progressieve' wetgeving rond euthanasie, abortus, lgbtqia+rechten en legaal sekswerk.

Tot slot: onderwerpen die in de **actualiteit** staan (literaire prijzen, overlijdens) of **discussie uitlokken** (taalonderwijs, dekolonisering, slavernij, controversiële films, genderneutrale taal) hebben stevast een positieve impact op de leescijfers.



Lagere kijk- en luistercijfers ⁵



Grafiek 4 Evolutie kijkers video's per website

Website	Video's	kijkers ⁶
de lage landen	25	42.670
les plats pays	12	13.621
the low countries	4	1.513
Totaal	41	57.804

Tabel 5 Aantal video's en kijkers in 2024 per website

⁵ Zie bijlage p. 71 voor een overzicht van video's en podcasts per platform in 2024.

⁶ In de cijfers zijn alleen eigen (co)producties meegerekend, geen doorplaatsingen. We tellen op Facebook alleen de weergavecijfers en niet de bereikcijfers. Dat betekent dat we alleen die mensen in rekening brengen die meer dan drie seconden, dus bewust, naar een filmpje kijken niet zij die de video alleen op hun tijdslijn zien passeren zonder echt te kijken.



Video's per website	2021	2022	2023	2024	Evol. '23-'24	Evol. '21-'24
de lage landen	13	19	19	25	+32%	+92%
les plats pays	7	9	18	12	-33%	+71%
the low countries	2	3	10	4	-60%	+100%
totaal	22	31	47	41	-13%	+86%

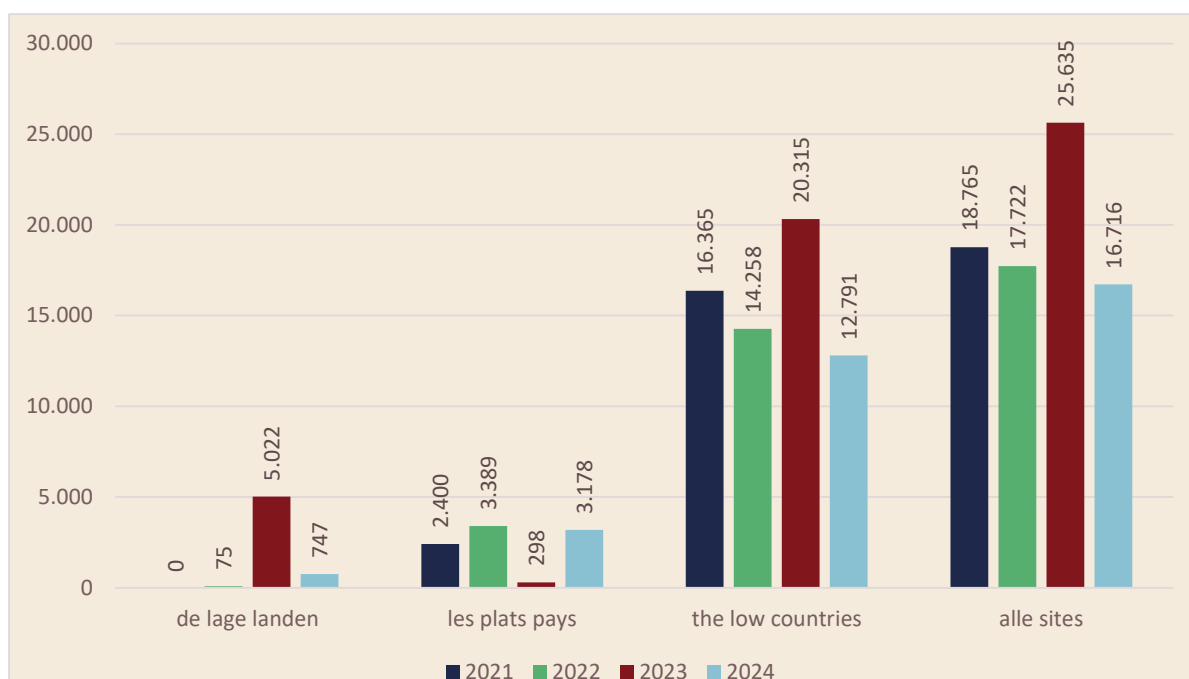
Tabel 6 Evolutie aantal video's per website

We maakten zes video's minder en bereikten 77% minder kijkers dan in 2023.

Die **tegenvallende kijkcijfers** zijn vooral te wijten aan het ontbreken van grote videoproducties. In 2023 werkten we samen met *DaarDaar* voor de reeks 'De taalgrens, 60 jaar later' en met CODART voor 'Meesterwerken uit de CODART Canon'.

Door onze naam te verbinden aan ervaren media en bekende organisaties, profiteerden we van hun expertise, reputatie en brede promotie- en verspreidingskanalen. Dit vergrootte onze zichtbaarheid bij nieuwe doelgroepen en leverde hogere kijkcijfers op dan wanneer we de video's alleen zouden maken en promoten. Vooral de samenwerking met de in Franstalig België bekende nieuwssite *DaarDaar* was hierin cruciaal. Dankzij *DaarDaar* kregen de taalgrensvideo's herhaaldelijk aandacht op hun website en in het journaal van de Franstalige Belgische openbare omroep RTBF.

Ondanks de lagere kijkcijfers in 2024, kunnen we stellen dat de doelstelling uit de beheersovereenkomst – om tegen het einde van de beheersperiode 30% meer crossmediale content te produceren – ruim is behaald. Uiteindelijk realiseerden we **86% meer video's voor 30% meer kijkers**.



Grafiek 5 Evolutie podcast-luisteraars per website



Website	Podcasts	Luisteraars
de lage landen	24	747
les plats pays	12	3.178
the low countries	4	12.791
Totaal	40	16.716

Tabel 7 Aantal podcasts en luisteraars in 2024 per website

Podcasts per website	2021	2022	2023	2024	Evol. '23-'24	Evol. '21-'24
de lage landen	0	2	21	24	+14%	-
les plats pays	26	24	4	12	+200%	-54%
the low countries	4	4	5	4	-20%	+0%
totaal	30	30	30	40	+33%	+33%

Tabel 8 Evolutie aantal podcasts per website

We produceerden **tien podcasts meer** dan in 2023, maar bereikten **35% minder luisteraars**.

Wat geldt voor het bereik van video, geldt ook voor de impact van onze podcasts: de lagere luistercijfers zijn vooral te wijten aan het ontbreken van grote audioproducties.

In 2023 zorgde vooral de taalhistorische reeks 'Kinderen van het ABN' voor veel luisteraars. Podcastmaker en taalexperte Miet Ooms kreeg hiermee nationale media-aandacht. Ze werd over de reeks geïnterviewd tijdens het radioprogramma Voorproevers op de Belgische nationale radio VRT Radio 1, en de eerste aflevering van de taalpodcast werd uitgezonden in het programma Zandman. Die **brede zichtbaarheid** gaf de luistercijfers een flinke boost.

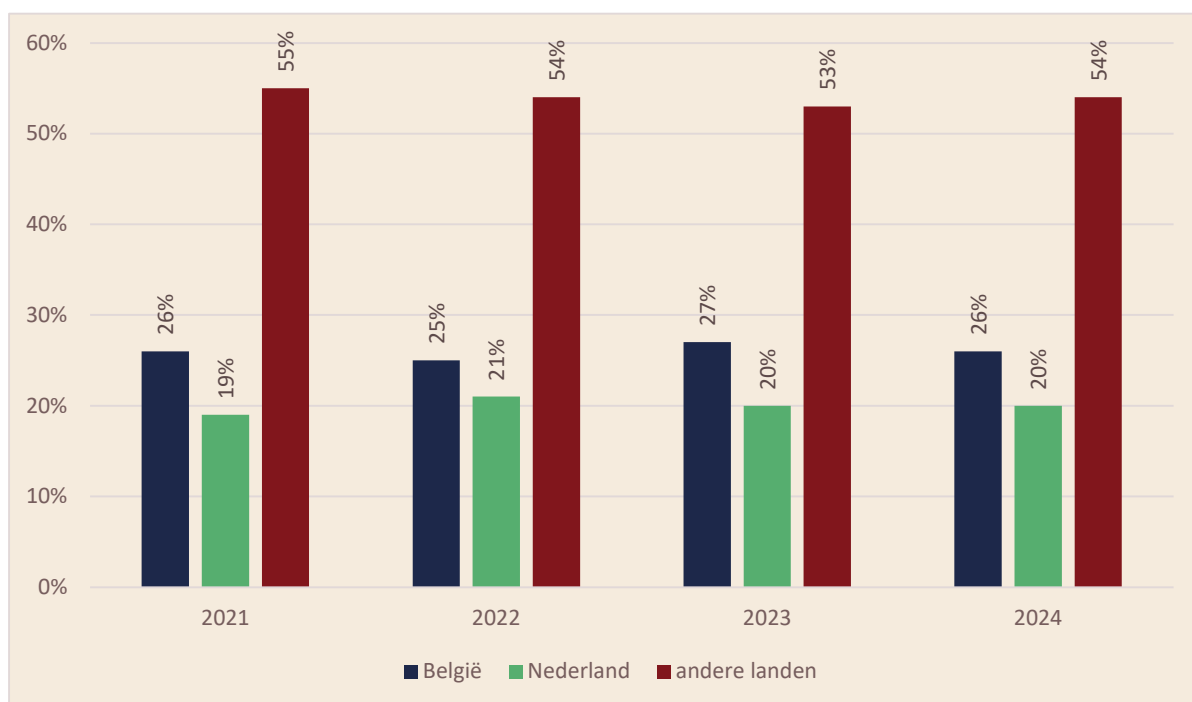
Opnames van lezingen, panelgesprekken en evenementen, zoals bij 'De temperatuur van de literatuur' en het symposium 'Convergences', verrijken de artikels, maar genereren weinig luisteraars. **Gespecialiseerde podcasts**, gemaakt door experts, vinden wel veel gehoor.

Zo bekoorden we in 2024 met onze historische podcasts van The Republic of Amsterdam Radio **bijna 13.000 luisteraars**.

Hoewel het publiceren van artikelen onze core business is, zullen we blijven investeren in eigen en externe crossmediale producties. Het is echter niet haalbaar om elk jaar grote video- en podcastproducties te realiseren – daarvoor ontbreekt het Ons Erfdeel aan mensen en middelen. Daarom zullen we actiever op zoek gaan naar **prefinanciering** om onze crossmediale ambities waar te maken.



Meer anderstalige lezers



Grafiek 6 Evolutie herkomst bezoekers

Herkomst lezers	België	Nederland	Andere landen
de lage landen	42%	45%	13%
les plats pays	29%	3%	68%
the low countries	8%	11%	81%
totaal	26%	20%	54%

Tabel 9 Herkomst lezers per website

De websites van Ons Erfdeel vzw hebben een **wereldwijd bereik**. Meer dan de helft van de lezers woont buiten België en Nederland, en hun aandeel groeit elk jaar.

Het meest internationale publiek bereikt *the low countries*. Dat is niet verrassend, aangezien wereldwijd meer mensen Engels begrijpen dan Frans of Nederlands. Toch is het opvallend dat ook *de lage landen* elk jaar **meer buitenlandse bezoekers** aantrekt en hen zo in contact brengt met de Nederlandse taal. Daarmee vervullen we onze **cultuurdiplomatieke missie** meer dan ooit.



Landen van herkomst	de lage landen	%	les plats pays	%	the low countries	%
1	Nederland	45,57%	Frankrijk	49,68%	Verenigde Staten	28,80%
2	België	42,21%	België	29,06%	Verenigd Koninkrijk	11,88%
3	Verenigde Staten	2,68%	Verenigde Staten	3,37%	Nederland	11,03%
4	Frankrijk	1,72%	Nederland	2,83%	België	8,19%
5	Duitsland	1,10%	Canada	2,02%	Canada	3,98%
6	Polen	0,70%	Zwitserland	1,27%	Australië	3,21%
7	Noorwegen	0,62%	Polen	1,21%	Duitsland	2,75%
8	Spanje	0,57%	Duitsland	0,99%	India	1,79%
9	Verenigd Koninkrijk	0,48%	Noorwegen	0,79%	Frankrijk	1,79%
10	Zweden	0,48%	Spanje	0,62%	Indonesië	1,42%
	Andere landen	3,87%	Andere landen	8,16%	Andere landen	25,16%

Tabel 10 Herkomst lezers per website

De top vijf van herkomstlanden van onze lezers blijft op al onze websites grotendeels ongewijzigd, met hier en daar slechts kleine procentuele verschuivingen ten opzichte van 2023.

Bij *de lage landen* kwam het merendeel van de lezers opnieuw uit **Nederland**, gevolgd door **België**. Voor beide landen zien we een lichte stijging ten opzichte van 2023. Deze verhouding weerspiegelt onze profilering als Vlaams-Nederlandse instelling en onze inspanningen om meer Nederlandse dan Vlaamse onderwerpen te belichten.

De meeste lezers van *les plats pays* wonen nog altijd in **Frankrijk en België**, en hun aantal blijft jaar na jaar groeien. Opmerkelijk is dat de Franstalige website in 2024 meer Amerikaanse lezers aantrok dan Nederlandse. De twee landen wisselden van plaats.

Bij *the low countries* waren de meeste lezers afkomstig uit de **Verenigde Staten**, goed voor bijna een derde van alle bezoekers. Reeksen zoals *400 Years of Dutch-American Stories* spelen hierin ongetwijfeld een rol. Bijzonder is wel dat *the low countries* meer lezers uit **Nederland en België** trekt dan uit de Engelstalige landen **Canada en Australië**.

Een andere opvallende trend is dat het aandeel lezers uit andere landen dan de traditioneel populaire herkomstlanden elk jaar blijft groeien.



Gender lezers	Man (2022)	Vrouw (2022)
de lage landen	50%	50%
les plats pays	51%	49%
the low countries	53%	47%
Totaal	51,33%	48,66%

Tabel 11 Gender lezers per website

Leeftijd lezers	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
de lage landen	10%	13%	17%	17%	19%	24%
les plats pays	14%	17%	20%	17%	16%	16%
the low countries	21%	20%	18%	15%	13%	13%
Totaal	15%	17%	18%	16%	16%	18%

Tabel 12 Leeftijd lezers per website

Sinds de lancering van Google Analytics 4 in juli 2023 kunnen we door ingebouwde datadrempels geen cijfers meer verzamelen over de leeftijd en de genderidentiteit van de onlinebezoekers van *de lage landen*, *les plats pays* en *de lage landen*. Niets wijst er echter op dat er op dat vlak veel veranderd is in vergelijking met de voorbije jaren. We vermoeden dat *the low countries* nog altijd de jongste lezers heeft, gevolgd door *les plats pays* en *de lage landen*, met een zo goed als gelijke verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke bezoekers.

Zoals bij veel andere media merk je ook bij Ons Erfdeel al enige tijd dat onze jongste volgers Facebook inruilen voor meer visueel ingestelde sociale mediakanalen.

Om toch enigszins een beeld te krijgen van de evolutie in de leeftijd en het gender van ons publiek, halen we er de cijfers bij van onze populairste sociale mediakanalen: Facebook en Instagram.



Gender lezers	Man	Vrouw
de lage landen		
Facebook	55,2%	44,8%
Instagram	44,2%	55,8%
les plats pays		
Facebook	59,8%	40,2%
Instagram	48%	52%
the low countries		
Facebook	57,1%	42,9%
Instagram	55,3%	44,7%
Totaal	53,26%	46,74%

Tabel 13 Genderverdeling social media per website

Onze Facebookpagina's worden voornamelijk door mannen bezocht, onze Instagrampagina's door vrouwen, met uitzondering van *the low countries*, waar mannen beide kanalen domineren.

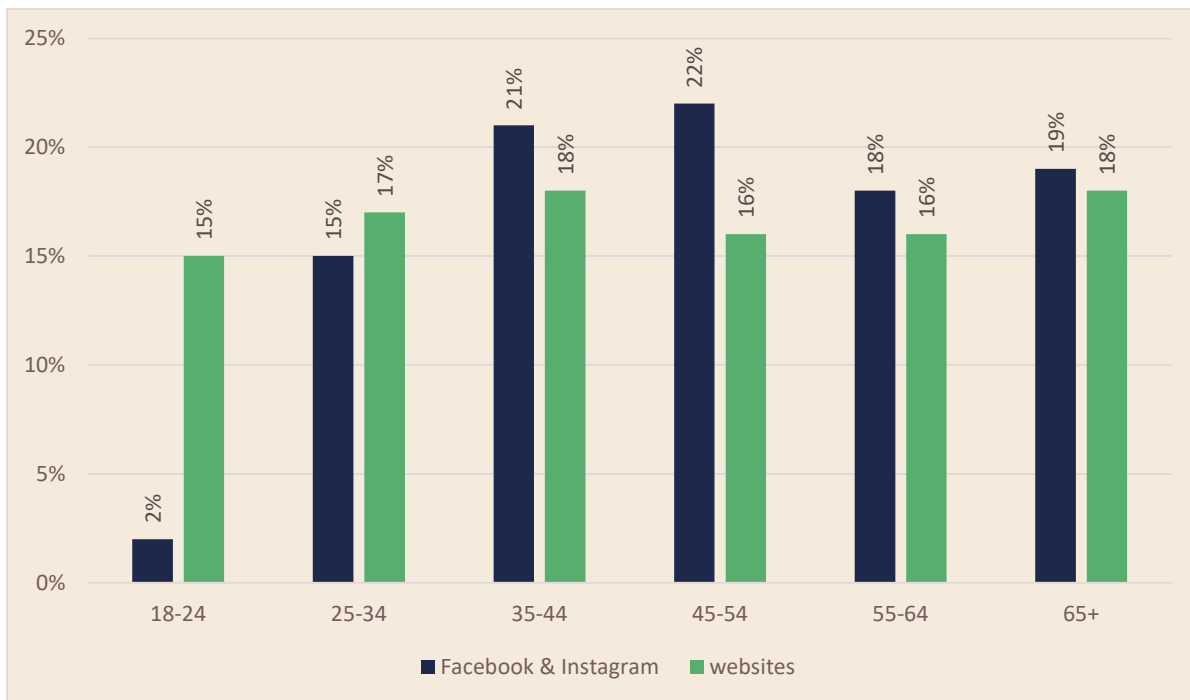
De jongste doelgroep bestaat uit vrouwelijke Instagramvolgers, terwijl de oudste doelgroep mannelijke Facebookvolgers zijn.

Het vergelijken van websitebezoekers met volgers op sociale media is een beetje als appels met peren vergelijken, aangezien iemand die een 'duimpje' geeft op een Facebookbericht niet per se doorklikt om een artikel te lezen. Toch is het interessant om enkele cijfers naast elkaar te leggen, zonder daar direct conclusies uit te trekken.

Wat betreft de **verhouding tussen mannen en vrouwen** is deze bij zowel onze websitebezoekers als sociale mediavolgers **min of meer gelijk**. Bij de **leeftijdsgroepen** zien we echter **grote verschillen**. Minder dan 20% van onze volgers op Facebook en Instagram is jonger dan 35 jaar, terwijl meer dan eenderde van onze effectieve lezers wel tot deze groep behoort. De grootste groep volgers op Facebook en Instagram is tussen de 35 en 54 jaar. De meeste bezoekers van onze websites zijn tussen de 35 en 44 jaar oud, met daarnaast een aanzienlijk aantal 65-plussers.

Het komt er de volgende jaren op aan extra inspanningen te leveren om ook op sociale media meer jonge volgers aan te trekken.





Grafiek 7 Leeftijd volgers en lezers

Leeftijd lezers	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
de lage landen						
Facebook						
Man	0,3%	4,1%	7,2%	11,1%	13,3%	19,2%
Vrouw	0,4%	5%	7,3%	9,5%	10,2%	12,4%
Instagram						
Man	1,8%	9,8%	11,1%	9,8%	7,2%	4,5%
Vrouw	2,9%	15,5%	16,1%	12%	6,3%	3%
les plats pays						
Facebook						
Man	0,9%	4,4%	8%	11,9%	14%	20,6%
Vrouw	0,5%	3,4%	7,1%	8,9%	8,1%	12,2%
Instagram						
Man	1,1%	9%	10,2%	10,7%	9,6%	7,4%
Vrouw	3,2%	13,3%	17,6%	9,5%	5,8%	2,6%
the low countries						
Facebook						
Man	0,3%	5,9%	10,4%	12,4%	11,9%	16,2%
Vrouw	0,3%	5,1%	8%	11,5%	8,7%	9,3%
Instagram						



Man	1,1%	10,7%	11,5%	13,8%	11,1%	7,1%
Vrouw	2,1%	8,5%	14%	12,4%	5,3%	2,4%
Totaal	2,50%	15,78%	21,41%	22,25%	18,58%	19,48%

Tabel 14 Leeftijd lezers social media per website

de lage landen (tijdschrift)

In 2024 begon elk nummer van *de lage landen*, net als in voorgaande jaargangen, met een **themadossier** rond een actueel en relevant onderwerp. We hebben deze aanpak verfijnd en afgestemd op onze drie focusthema's: geschiedenis, taal en literatuur. Voor elk van deze domeinen verscheen dit jaar een themadossier.

Nieuw in het tijdschrift is de introductie van **columns en opiniestukken**. Daarnaast is er ook structureel **meer aandacht voor poëziekritiek**: in elk nummer belichten Lisa Rooijackers en Carl De Strycker om beurten opmerkelijke bundels, bijzondere fenomenen of tendensen in de recente Nederlandstalige poëzie. Iets gelijkaardigs doen we met **taalboeken**: Miet Ooms en Marc van Oostendorp signaleren beurtelings de belangrijkste titels over taal.

Meer opiniëring

“Een van de redactionele krachtlijnen van *de lage landen* in 2024 is vaker een opiniërende rol op te nemen”. Zo was te lezen in het editoriaal van het februari-nummer van de 67ste jaargang, waarna meteen zeven actiepunten voor de Vlaamse-Nederlandse samenwerking volgden: aanbevelingen voor het beleid, zoals ‘Versterk het Nederlands’ tot ‘Trek samen op vanuit welbegrepen gedeeld eigenbelang’. Dat **memorandum** is opgesteld naar aanleiding van de Nederlandse verkiezingen (eind 2023).

Zoals eerder vermeld willen we vooral met *de lage landen* **zwaarder wegen op het cultuur-maatschappelijke debat** in Vlaanderen en Nederland. Dat willen we in het tijdschrift doen met stellingnames in essays, columns, opinieverhalen, interviews, recensies en in onze editorials.

Ook de komende jaargangen zullen in het tijdschrift opiniërende verhalen te lezen zijn, evenwel zonder een opinieblad te worden. Onze belangrijkste opdracht blijft informeren en reflecteren.

Meer verhalen over de Vlaams-Nederlandse samenwerking

De overtuiging dat Vlaanderen en Nederland natuurlijke bondgenoten zijn, loopt als een rode draad door alles wat we doen. Het zit in ons DNA. Sinds 2023 maken we die innige band expliciet zichtbaar op onze website met het thema VL↔NL. Ook in het tijdschrift publiceren we steeds meer verhalen uit deze kroniek van de Vlaams-Nederlandse samenwerking.



Alle grote artikelen die een maatschappelijk onderwerp belichtten – en normaal onder het thema ‘samenleving’ thuishoren - waren in 2024 VL⇌NL-stukken: een interview met Bart Caron over het cultuurbeleid in Vlaanderen, Nederland en de culturele samenwerking; journalistieke onderzoeken naar het gebrek aan grensoverschrijdende spoorlijnen, naar de Vlaams-Nederlandse samenwerking in de strijd tegen drugs en naar de kruisbestuivingen tussen de Belgische en de Nederlandse mediawereld. Ook de actiepunten voor Vlaams-Nederlandse samenwerking kregen dit VL⇌NL-label.

Maar zelfs wanneer een onderwerp niet expliciet over de Vlaams-Nederlandse relatie ging, bekeken we het door een laaglandse bril. Zo brachten we Vlaamse en Nederlandse stemmen en expertise samen over thema’s als de Noordzee, de literaire uitgeverij, jongerentaal, podiumpoëzie en de impact van maatschappelijke discussies op hedendaagse kunst.

Die lijn trekken we in 2025 en daarna resoluut door: alle samenlevingsverhalen zijn VL⇌NL-verhalen.

Aangescherpte themanummers

Met de **thema’s geschiedenis, taal en literatuur** kan *de lage landen* zich het meest onderscheiden binnen de Vlaams-Nederlandse samenwerking en in het tijdschriftenlandschap. Die thema’s blijken ook bij de lezers van onze website het populairst, zo tonen de bereikcijfers aan.

Daarom heeft *de lage landen* over elk van deze drie thema’s een uitgelicht dossier gebracht: ‘De temperatuur van de literatuur’ (over de stand van zaken in het literaire bedrijf), ‘Spelen met taal’ (over het speelse, creatieve karakter van het Nederlands) en ‘Eeuwig Amsterdam’ (over de 750ste verjaardag van de stad).

Het vierde themadossier van 2024, ‘Van wie is de Noordzee?’, had een meer maatschappelijk vertrekpunt. Tegelijk bevatte ook dat dossier verhalen over taal, geschiedenis en literatuur.

De komende jaren zal *de lage landen* per jaargang telkens één themadossier brengen over taal, literatuur, geschiedenis én over kunst. We zijn tenslotte een culturele organisatie.

Dit waren de themanummers in 2024:

- *de lage landen 1 – De temperatuur van de literatuur*



Foto 10 Cover de lage landen ‘De temperatuur van de literatuur’



Als het vandaag over het boekenvak gaat, valt al vlog het woord 'crisis'. Daarom peilde *de lage landen* de sfeer in de literaire wereld. Hoe staan de uitgeverijen ervoor? Welke rol kan literatuur nog spelen in een samenleving die andere zaken aan haar hoofd heeft dan lezen? Leren schrijvers het vak vandaag aan de schrijversschool? Welke rol speelt de bibliotheek in het literaire landschap? En wie leest er vandaag eigenlijk nog? De antwoorden lees je in stukken van onder meer Maxim Februari en Thomas Heerma van Voss.

Naast het literatuuurdossier bevat dit nummer stukken over: de grenzen van het Romeinse rijk; een antikoloniale luis in de pels op Curaçao; het nieuwe Holocaustmuseum in Amsterdam; schrijven met een chatbot; hoe de Belgen de Nederlandse media veroveren; kunst met schimmels, bacteriën en algen...

- *de lage landen 2 – Van wie is de Noordzee?*



Foto 11 Cover *de lage landen* 'Van wie is de Noordzee?'

Van wie is de Noordzee? Van iedereen, stelt *de lage landen* vast. Talloze partijen claimen er een deel van: vissers, transportfirma's, energiebedrijven, cruisereederijen... Tegelijk is de Noordzee van niemand: wie leidt al die bedrijvigheid in goede banen? Dat is een taak van de overheid, maar zij stelt nog te weinig paal en perk aan overbevissing en vervuiling. En wie luistert naar de noden van de zee zelf? De antwoorden staan in dit nummer, dat ook de beste verhalen over literatuur, taal, geschiedenis en kunst uit de Noordzee vist.

Naast het dossier ging het over: Anne Frank, kwetsbaar universeel symbool; de sprekende vegen van Frans Hals; een tocht langs de voormalige landloperkolonies; hoe België en Nederland vechten tegen de cocaïnekaai; de laatste boeren in hun landschap: de doe-het-zelfpoëzie van Astrid Lampe, P.C. Hooftprijswinnares; het autobiografische gehalte van Adriaan van Dis' boeken; uitdagingen voor het leesonderwijs...



- *de lage landen 3 – Spelen met taal*



Foto 12 Cover de lage landen 'Spelen met taal'

Taal is spel. Spel is liefde. Liefde is feest. Taal is feest. In dit nummer speelt *de lage landen* volop met het Nederlands. 'Taal draait om plezier', zeggen taalkundige Vivien Waszink en cabaretier Wouter Deprez in een dubbelinterview. In de andere stukken gaat het over jongeren en hun bijzondere taalgebruik, over de enorme populariteit van Nederlandstalige popmuziek, over nieuwe en oude spreekwoorden, over spoken word en slam poetry, over hedendaagse rederijders, creatieve speechschrijvers en nog veel meer. Vier de taal!

Naast het themadossier las je in dit nummer ook over: oude kunst onder druk van het heden; Nederland en de mythische Bataven; boeken over moeders; de pionierende televisie van de VPRO; stilstand op het spoor tussen Vlaanderen en Nederland; de internationalisering van het boekenvak; polarisatie op de Vlaams-Nederlandse planken...

- *de lage landen 4 – Eeuwig Amsterdam. 750 jaar durven en dromen*



Foto 13 Cover de lage landen 'Eeuwig Amsterdam'

De belangrijkste cultuurstad van ons taalgebied bestaat 750 jaar en *de lage landen* viert mee. In dit themanummer lees je acht verhalen over de jarige stad, met in de hoofdrol acht cruciale historische figuren. Inclusief een blik op de toekomst: in 2075 is wonen in Amsterdam weer betaalbaar en fiets je vlot over het IJ.



Verder in dit nummer: waarom schrijvers naar sciencefiction grijpen; cultuurbeleid als ideologisch spanningsveld: interview met Bart Caron; hoe AI de boekenwereld verandert; naar een nieuw groot project voor de Taalunie; voor de draad ermee: textielkunst leeft; kunstkritiek is geen luxe maar een noodzaak; eerherstel voor Margaretha Van Parma...

Nauw contact met de lezer⁷

Aan drie van de vier themanummers van *de lage landen* werd een evenement gekoppeld om onze inhoud te presenteren aan een breed publiek.

- 8 maart: panelgesprek 'De temperatuur van de literatuur', boekenfestival FAAR in Oostende
- 5 oktober: lancering 'Spelen met taal'-nummer op Taalfeest, deSingel in Antwerpen
- 13 december: avondvullend programma 'Eeuwig Amsterdam', de Brakke Grond, Amsterdam

Samenwerking met diverse partners⁸

In 2024 werkte *de lage landen* voor elk nummer inhoudelijk en promotioneel samen met uiteenlopende organisaties. De nummers met de themadossiers 'De temperatuur van de literatuur' en 'Eeuwig Amsterdam' werden allebei gepresenteerd in samenwerking met **deBuren** en een derde partner. Voor het literatuurnummer was dat boekenfestival **FAAR** in Oostende, voor het Amsterdamnummer was dat **de Brakke Grond**.

In het Noordzee-nummer schreven medewerkers van het **Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)** mee aan diverse stukken. Dat nummer was ook een samenwerking tussen de redacties van *de lage landen* en *Septentrion*. Het dossier werd, met verschillende accenten, door de redacteurs van beide bladen in elkaar gestoken en gepubliceerd.

Voor drie verhalen konden we een beroep doen op steun van het **Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek**: de reportage in de voormalige Koloniën van Weldadigheid, het stuk over het gebrek aan grensoverschrijdende spoorlijnen en het onderzoeksverhaal over Vlaams-Nederlandse samenwerking in de strijd tegen drugs. Die laatste tekst is mede geschreven door een journalist van **De Groene Amsterdammer**, dat het artikel ook publiceerde.

Dankzij een samenwerking met uitgeverij **Querido** konden we een voorpublicatie brengen uit *Het volle leven van René van Stipriaan*, een boek over het culturele leven in de Nederlanden tussen 1500 en 1800. En dankzij **Atlas Contact** konden we voorpubliceren uit *Zwerven langs de limes*, het boek van Luc Devoldere over de grenzen van het Romeinse Rijk.

⁷ Zie p. 51 voor een overzicht van alle evenementen van *de lage landen* in 2024

⁸ Zie bijlage p. 76 voor een overzicht van alle redactionele partnerschappen in 2024



Septentrion

Thema's op maat van de francofonie

Het tijdschrift *Septentrion* ontstond vanuit de overtuiging dat staats- en taalgrenzen geen muren hoeven te zijn. Door je onbevangen aan een ander taalgebied te presenteren en ook aandacht te schenken aan de vele voorbeelden van **wederzijdse culturele beïnvloeding**, bevorder je begrip en verstandhouding over die grenzen heen. Maar we leven in een tijd waarin velen lijken terug te kruipen in de eigen cocon, omringd door zelfgebouwde muren. Daarom is het citaat van Paul Valéry dat in 1972 het eerste nummer van het blad sierde vandaag actueler dan ooit: “Enrichissons-nous de nos mutuelles différences”.

Septentrion heeft altijd de reputatie gehad van een **kwaliteitsvolle periodieke publicatie** met informatie over de Lage Landen op maat van de francofonie. Het tijdschrift brengt die informatie in de taal van de doelgroep en is daarom uniek. Er is in Europa geen vergelijkbaar voorbeeld.

Septentrion verscheen in 2024 in **twee dikke nummers**. Elk nummer was deels gewijd aan een thema, waarvoor we ons telkens door meerdere specialisten lieten adviseren in een ad hoc redactieraad. Het bekende bureau Pjotr, dat de voorbije jaren tal van prijzen won, zorgde ook in 2024 voor de vormgeving.

- *Septentrion 1 – Entre voisins. La Wallonie et le monde néerlandophone*



Foto 14 Cover *Septentrion* 'Entre voisins – La Wallonie et le monde néerlandophone'

Nadat we in de voorbije jaren dossiers hadden gepubliceerd over Brussel en Noord-Frankrijk was het tijd om **de banden tussen de Nederlandstalige wereld en Wallonië** tegen het licht te houden.

We kunnen er moeilijk omheen, de relatie tussen Wallonië en de Nederlandstalige wereld (Vlaanderen én Nederland) heeft te kampen met **wederzijdse vooroordelen** en een context die samenwerking niet altijd in de hand werkt. *Septentrion* ging op zoek naar de origine van die negatieve perceptie aan beide zijden van de taalgrens en illustreerde de manier waarop negatieve beelden vorm krijgen en soms bewust in stand worden gehouden.

Maar *Septentrion* belichtte ook de verschillende domeinen waarin Nederlands- en Franstaligen **wel goed samenwerken**. Het dossier liet zien hoe Wallonië de laatste jaren voor de Nederlandse economische wereld en diplomatie uitgroeit tot een belangrijke regio. Er was ook aandacht voor



de beslissing van de Waalse overheid om van het Nederlands een verplicht vak te maken in het onderwijs.

Interessant zijn de momenten waarop **cultuurgebieden elkaar aanraken of beïnvloeden**. Zo vormden de Belgische Ardennen in de late negentiende en vroege twintigste eeuw een bron van inspiratie voor meerdere Nederlandse dichters en prozaschrijvers, en ook vandaag zijn er nog Nederlandstalige auteurs die deze streek in hun oeuvre evoceren.

Voortgaand met literatuur, is een van de meest opvallende ontwikkelingen het groeiende **succes van de Nederlandstalige (met name Vlaamse) literatuur** in Wallonië. Waar de gemiddelde Waalse literatuurlijfhebber tot voor kort geen enkele Vlaamse auteur leek te kennen, is dat nu spectaculair veranderd. Verschillende Vlaamse auteurs worden, ook dankzij hun optreden in de media, in het zuiden van België veel gelezen en zeer geapprecieerd. Ondanks deze positieve evolutie blijven er meerdere onverwachte hindernissen die een coherent vertaalbeleid in de weg staan.

- *Septentrion 2 – Avec la mer du Nord*



Foto 15 Cover *Septentrion 'Avec la mer du Nord'*

Septentrion zette zijn **verbindende rol** in de verf met een dossier over de Noordzee, een natuurlijke grens die Nederland, België en Frankrijk met elkaar verbindt.

De Noordzee geeft een mens vaak een goed gevoel. Het waren vooral vrouwen die al snel in de ban raakten van de helende kracht van het water en de gezonde zeelucht. En het aangename geluid van het water en de zeebries klinken door in veel romans en poëziebundels.

Maar de Noordzee staat niet alleen symbool voor mooie momenten en avontuur. Ze boezemde en boezemt ook angst in. Door de eeuwen heen troffen verschillende meedogenloze stormen de kustdorpen en het verre hinterland. Grote overstromingen behoren tot het collectieve geheugen en de toekomst oogt hoogst onvoorspelbaar. Een zeerover als Jean Bart was voor de enen een held, maar werd door alle anderen verguisd. Zijn naam zindert nog na. En af en toe wekt de Noordzee ook ergernis op. *Septentrion* ging na waarom de bebouwing aan de kust anders is in België dan in Nederland en Noord-Frankrijk.

Bovenal blijft rond de Noordzee een zweem van mysterie hangen. Het dossier in *Septentrion* probeerde dat mysterie te doorgronden, onder meer met bijdragen over de schatten op de bodem van



de zee, vergane schepen, eilanden die al een hele tijd geen eilanden meer zijn en strandjutters die voorwerpen vinden uit lang vervlogen tijden.

De blik gericht op de actualiteit

Zoals de voorgaande jaren was *Septentrion* ook in 2024 veel meer dan enkel twee dossiers. We bleven de **literaire en artistieke actualiteit** in de Lage Landen volgen en het tijdschrift had onverminderd belangstelling voor **maatschappelijke uitdagingen en ontwikkelingen, geschiedenis en taal**. Veel belangstelling ging ook uit naar figuren die een rol hebben gespeeld in de wederzijdse culturele beïnvloeding tussen neerlandofonie en francofonie.

Enkele voorbeelden van onderwerpen die aan bod kwamen: een gloednieuwe Franse vertaling van Reynaert de Vos, het moederschap in de actuele Nederlandstalige literatuur, de Franse kunstenaar Henry Havard als toppromotor van wat nu Nederlandse iconen zijn, het kwetsbare internationale symbool Anne Frank, een kijkje in het dagelijkse leven van de adel in de Lage Landen, het belang van handelsmissies van Nederland, België en Vlaanderen in het buitenland, de geschiedenis van het ABN in Vlaanderen, het praktische nut van gebarentalen.

Septentrion had als ‘passeur de culture’ van oudsher veel belangstelling voor Nederlandstalige literatuur in Franse vertaling. Uitgeverijen en vertalers lieten ons herhaaldelijk weten dat onze recensies een welkom steuntje in de rug waren bij het introduceren en **bekendmaken van Vlaamse en Nederlandse auteurs in de francofonie** en mede daarom zeer naar waarde werden geschat.

We bespraken in 2024 publicaties van onder meer Jaap Robben, Lize Spit, Simone van der Vlugt, Jeroen Olyslaegers, Lieve Joris en Tobi Lakmaker.



Grote zichtbaarheid op uitverkochte evenementen⁹



Foto 16 Een volle aula van de Universiteit van Luik voor ons panelgesprek over vooroordelen tussen Franstaligen en Nederlandstaligen

In 2024 presenteerden *Septentrion* en *les plats pays* zich aan de lezer met drie druk bijgewoonde evenementen.

- 6 april: panelgesprek 'Et si la Flandre faisait boum elle aussi?' over de Vlaamse Canon, Foire du Livre in Brussel
- 17 april: symposium over grensoverschrijdende samenwerking 'Convergences: le nord de la France et la Flandre belge en dialogue', Hospice Comtesse in Rijsel.
- 12 november: debat 'Au-delà des clichés' over de vooroordelen tussen Franstaligen en Nederlandstaligen, Universiteit van Luik

Laatste jaargang *Septentrion*

In 2024 verschenen de allerlaatste edities van *Septentrion*. Na 53 jaar hebben we besloten het papieren tijdschrift stop te zetten omdat het niet langer rendabel was. Bovendien merken we dat steeds meer lezers onze Franstalige artikelen **liever online** lezen.

Daarom richten we vanaf 2025 al onze energie op de verdere uitbouw van de populaire website *les plats pays*, waarop intussen al **meer dan 6.500 artikelen** (gratis) beschikbaar zijn. Digitaal publiceren biedt ook volop mogelijkheden om onze content te verrijken en te diversifiëren, bijvoorbeeld met podcasts en video's.

Meer dan ooit willen we op *les plats pays* boeiende artikelen en reeksen over de Nederlandstalige cultuur publiceren, speciaal afgestemd op een Franssprekend publiek.

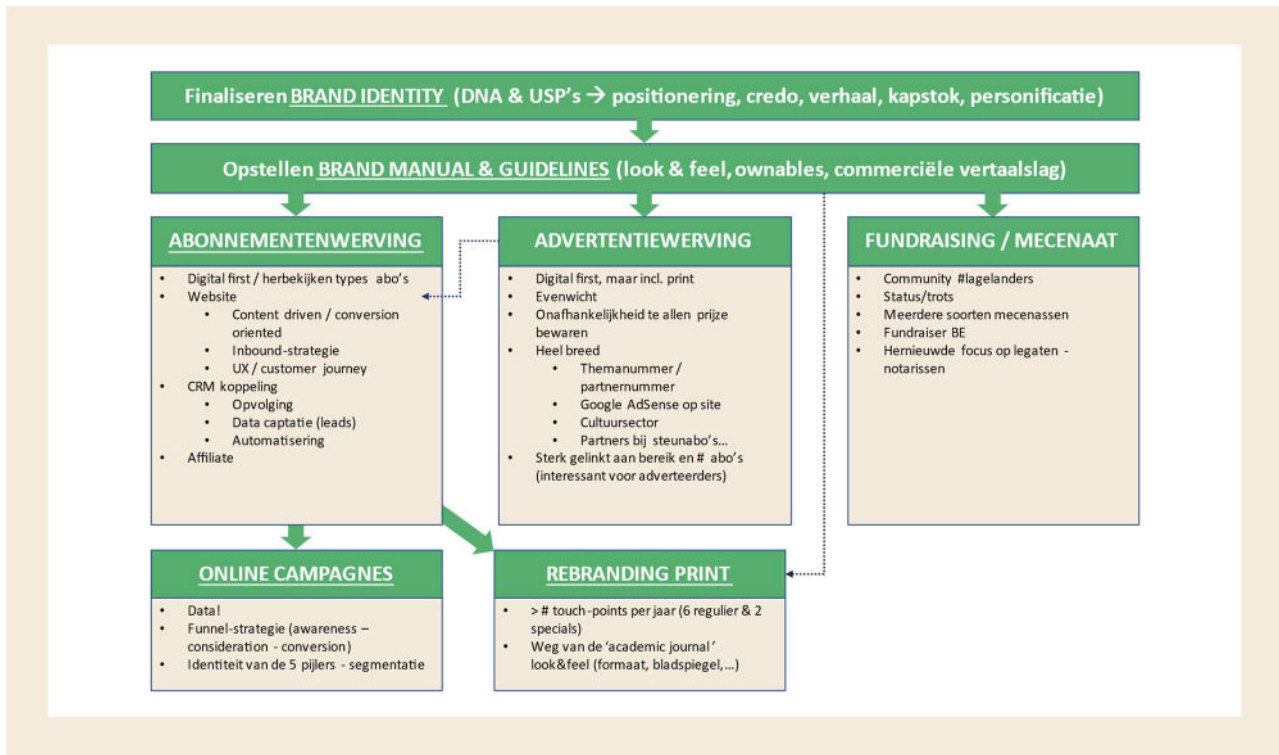
⁹ Zie p. 51 voor een overzicht van alle evenementen van *Septentrion* en *les plats pays* in 2024.



Marketing en Communicatie

Inleiding

2024 stond op het vlak van marketing en communicatie in het teken van de **operationele uitrol van het strategisch plan** dat in de tweede helft van 2023 werd opgesteld. De opeenvolgende prioriteiten die opgenomen waren in onderstaand schema werden zo voor het eerst zichtbaar voor het grote publiek.



In 2024 was Ons Erfdeel:

- meer dan ooit **herkenbaar**:
onze nieuwe visuele huisstijl gaf de organisatie een duidelijke identiteit die nu doorgetrokken wordt doorheen de volledige communicatie
- meer dan ooit **'digital first'**:
onze drie volledig vernieuwde websites legden het fundament voor een verhoogd leescomfort, én voor het commerciële luik van onze activiteiten
- meer dan ooit **zichtbaar**:
onze verhoogde aanwezigheid op publieks- en sectorevenementen, debatten, colloquia, webinars,... zorgde voor een grote betrokkenheid van onze doelgroep

Het mag gezegd: in 2024 waaide een **frisse (marcom)wind** doorheen Ons Erfdeel. Een wind die ervoor zorgt dat onze organisatie toegankelijker en moderner wordt. Dat is een evolutie die ook de komende jaren alleen in kracht zal toenemen.



Meer dan ooit herkenbaar

In een wereld waarin we dagelijks overspoeld worden met informatie is het voor een culturele organisatie als Ons Erfdeel cruciaal om een **sterke, herkenbare visuele identiteit** te hebben. Voor ons is een visuele identiteit meer dan alleen een grafische keuze: het is een essentieel middel om onze kernwaarden, missie en redactionele visie uit te dragen. Daarom implementeerden we in 2024 voor het eerst een doorgedreven huisstijl.

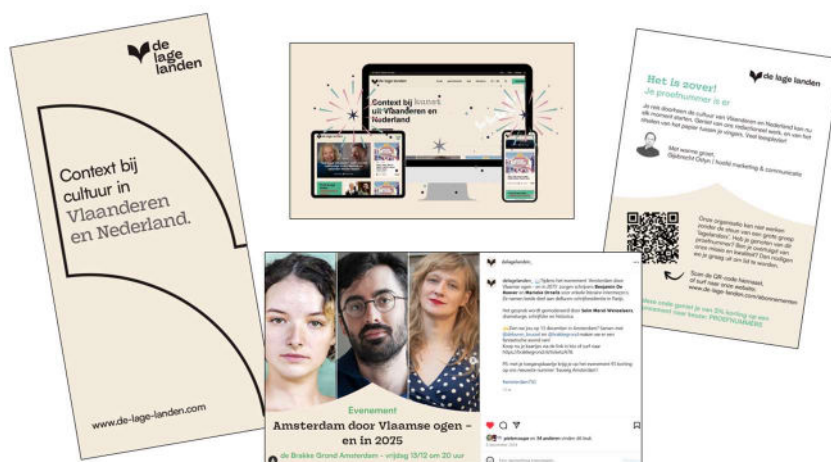
Een eenduidige communicatie, op basis van een gedetailleerd huisstijlhandboek

De uitrol van de huisstijl werd zorgvuldig aangepakt, met aandacht voor zowel **visuele als inhoudelijke coherentie**. We introduceerden in 2024 het vernieuwde logo, een doordacht kleurenpalet en een consistente typografie die onze kernwaarden weerspiegelen. Daarnaast werd een uitgebreide stijlgids opgesteld, waarin richtlijnen zijn vastgelegd voor het gebruik van beelden, grafische elementen en tone of voice. Deze brand manual wordt niet enkel door onze interne medewerkers gebruikt, maar dient ook als leidraad voor ontwerpbureaus die communicatiematerialen voor Ons Erfdeel ontwikkelen.

Dankzij deze uniforme aanpak kunnen we ons publiek op een heldere en herkenbare manier aanspreken, ongeacht het medium – van onze websites en sociale media tot drukwerk en digitale nieuwsbrieven. De nieuwe stijl draagt bij aan een sterkere merkidentiteit en een professionelere uitstraling, wat onze zichtbaarheid en impact vergroot.

De implementatie gebeurde gefaseerd, met **interne workshops en richtlijnen** voor medewerkers en externe partners, zodat iedereen vertrouwd raakte met de nieuwe stijl. Inmiddels is de huisstijl volledig geïntegreerd in onze communicatie, en we merken dat deze zeer **positief onthaald** wordt door ons publiek en onze stakeholders.

Met de uitrol van een nieuwe visuele huisstijl zetten we in 2024 een belangrijke stap naar een toekomst waarin Ons Erfdeel herkenbaar, samenhangend en eigentijds blijft communiceren.



Figuur 1 Algemene opmaken van promotiemateriaal



Identiteit voor elk afzonderlijk kennisdomein

Onze nieuwe huisstijl richt zich in eerste instantie op de algemene communicatie rond de organisatie Ons Erfdeel. Maar minstens even belangrijk is de flexibiliteit die werd ingebouwd om ook binnen onze kennisdomeinen (literatuur, kunst, geschiedenis en taal) een duidelijke identiteit op te bouwen. Daarvoor implementeerden we **afzonderlijke kleurcodes** per pijler. Deze kleuren zijn onder meer terug te vinden op onze websites, ons drukwerk en eventcommunicatie. Het ultieme doel is via kleur en grafische elementen ook voor onze specifieke thema's herkenbaarheid op te bouwen.



Figuur 2 Opmaken van promotiemateriaal binnen onze kennisdomeinen

Meer dan ooit 'digital first'

Het vorige werkingsverslag lichtte al een tip van de sluier: 2024 werd het jaar waarin we onze volledig vernieuwde digitale platforms uitrolden. Meteen de **grootste en belangrijkste mijlpaal** van de afgelopen jaren op het vlak van marketing en communicatie.

Het resultaat is een hedendaags, gebruiksvriendelijk en wervend geheel dat een grote redactionele en commerciële meerwaarde biedt aan onze lezers, abonnees, klanten en medewerkers. Zo zijn de nieuwe websites verweven doorheen alle afdelingen van onze organisatie en dragen ze rechtstreeks bij aan marcom-doelstellingen met betrekking tot **eigen inkomsten, bereik, publiekswerking...**

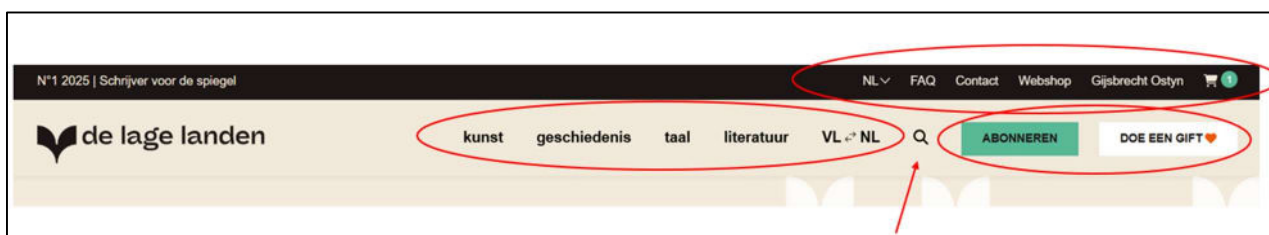
We lichten hieronder enkele belangrijke nieuwigheden toe die de nieuwe websites bieden op het vlak van marketing en communicatie.



Extra aandacht voor ‘user interface’ (UI) en ‘user experience’ (UX)

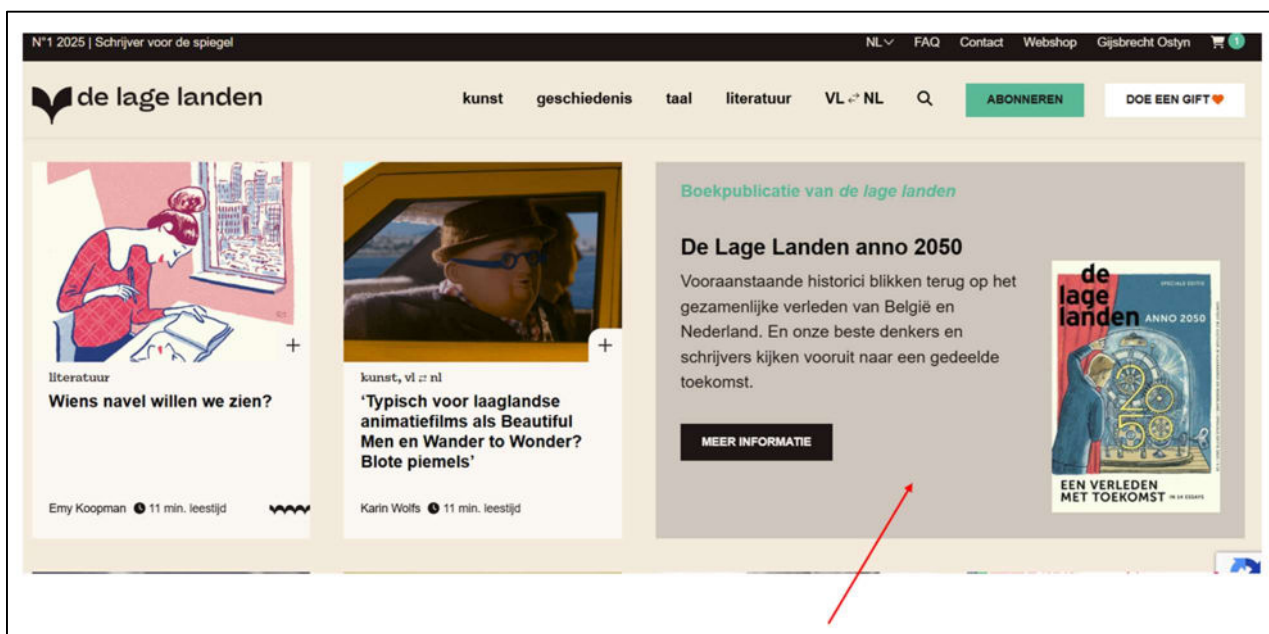
Bezoekers van een website scannen heel snel de belangrijkste onderdelen van een pagina. Door een doordachte plaatsing van essentiële elementen in de header, footer en contentstructuur hebben we de **navigatie verbeterd** en belangrijke boodschappen prominenter in beeld gebracht.

De **header** is ontworpen als het **centrale startpunt** voor bezoekers, met een intuïtieve menustructuur die snelle toegang biedt tot onze kernonderdelen, zoals themapagina’s, webshop, zoekfunctie en FAQ’s. Hier hebben we ook duidelijk zichtbare call-to-actions (CTA) opgenomen, zoals abonneren of doneren.



Figuur 3 Header nieuwe websites

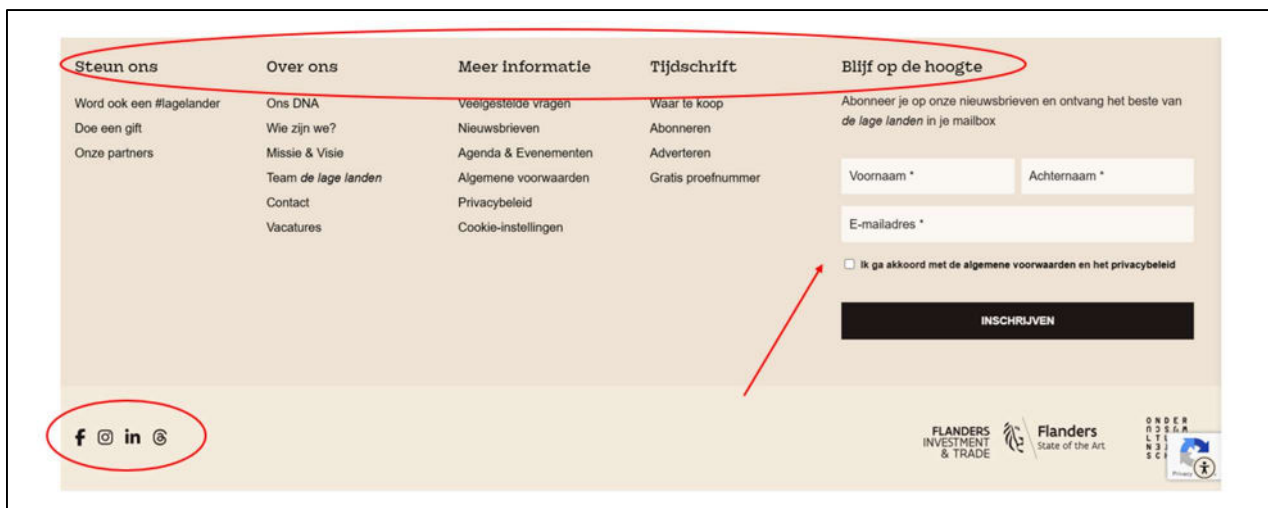
Commerciële boodschappen en aanbiedingen kregen een strategische plaats in de structuur en flow van de homepage, zonder de leeservaring te verstoren. We kozen voor een evenwicht tussen redactionele inhoud en conversie-elementen, zodat de homepage zowel informatief als activerend werkt. Dynamische banners en subtiele verwijzingen naar abonnementen en donaties zorgen ervoor dat bezoekers op een natuurlijke manier worden meegenomen in ons aanbod.



Figuur 4 Commerciële boodschappen zitten eveneens verweven tussen de redactionele content



De **footer** fungeert als een overzichtelijk navigatiepunt voor **terugkerende bezoekers**, met extra informatie over onze organisatie, contactgegevens en koppelingen naar sociale media. Ook hier hebben we gerichte CTA's verwerkt, zodat gebruikers op elk moment eenvoudig de stap kunnen zetten naar een proefnummer of abonnement. Bovendien bevindt zich in de footer ook de nieuwe Userway-tool die onze website toegankelijk maakt voor slechtzienden, slechthorenden, dyslectici, epileptici, kleurenblinden, motorisch gehandicapten en mensen met ADHD.



Figuur 5 Footer nieuwe websites

Dankzij deze strategische aanpassingen is onze homepage niet alleen visueel aantrekkelijker, maar ook effectiever in het bereiken van onze publieks- en commerciële doelstellingen. We blijven de prestaties van de pagina monitoren en optimaliseren waar nodig, zodat we een naadloze en doelgerichte gebruikerservaring blijven bieden.

Verhoogde inzet op abonnementenwerving, -segmentatie en -opvolging

Bij de ontwikkeling van onze nieuwe websites lag de focus niet alleen op een modernere uitstraling, maar ook op een naadloze integratie van een **nieuw back-end CRM-systeem**. Dit systeem zorgt ervoor dat ons abonnementenbeheer **efficiënter en gebruiksvriendelijker** verloopt, zowel voor onze medewerkers als voor onze abonnees. Daarnaast hebben we de zichtbaarheid en aantrekkelijkheid van onze abonnementsformules op de website aanzienlijk vergroot.

Om onze **commerciële call-to-actions** (CTA) extra te laten opvallen, introduceerden we een herkenbare groene kleurcode, die bezoekers subtiel maar doeltreffend naar onze aanbiedingen leidt. De volledig vernieuwde abonnementenpagina biedt nu meer uitgebreide en wervende informatie voor potentiële abonnees. We zetten in op **testimonials** van bekende stemmen uit het cultuurlandschap, beantwoorden veelgestelde vragen direct op de pagina en voegen een persoonlijke boodschap van de hoofdredacteur toe als extra motivatie.





Figuur 6 Testimonials van bekende stemmen geven extra gewicht aan onze boodschap

Ook de structuur van onze abonnementen werd herzien en uitgebreid. Lezers kunnen nu kiezen uit **vijf verschillende lidmaatschappen**: naast de drie klassieke formules (combi, digitaal en steun) hebben we twee nieuwe, voordelig geprijsde abonnementen gelanceerd, specifiek gericht op **studenten en onderwijzend personeel**. Hiermee willen we de drempel voor jonge en educatieve doelgroepen verlagen en ons bereik in deze segmenten vergroten.



Figuur 7 Nieuwe abonnementsformules die in 2024 werden opgestart



Opbouw van particuliere donaties

Bij de ontwikkeling van onze nieuwe websites hebben we extra aandacht besteed aan het **stimuleren van particuliere donaties**. Bovenaan de website hebben we een prominente donatiebutton geïntegreerd, die bezoekers naar een overzichtelijke landingpagina leidt. Op deze pagina kunnen donateurs op een eenvoudige en gebruiksvriendelijke manier hun bijdrage leveren, met de keuze tussen een eenmalige of terugkerende donatie.

Voor de afhandeling van deze giften werken we samen met **iRaiser**, een gerenommeerde internationale software-aanbieder gespecialiseerd in donatiemanagement. Hun platform biedt een krachtige en flexibele oplossing, waarmee we donateurs een vlotte en veilige betaalervaring garanderen.

Eind 2024 lanceerden we via onze nieuwsbrief een eerste, bescheiden **fondsenwervingscampagne**. Deze leverde een extra opbrengst op van € 1.500, een bemoedigend resultaat voor een eerste testfase. We zien dit als een veelbelovende start en verwachten dat de inkomsten uit particuliere donaties in de komende jaren fors zullen groeien, mede door gerichte campagnes en verdere optimalisatie van ons donatiemodel.



Figuur 8 Donatiepagina in samenwerking met IRaiser

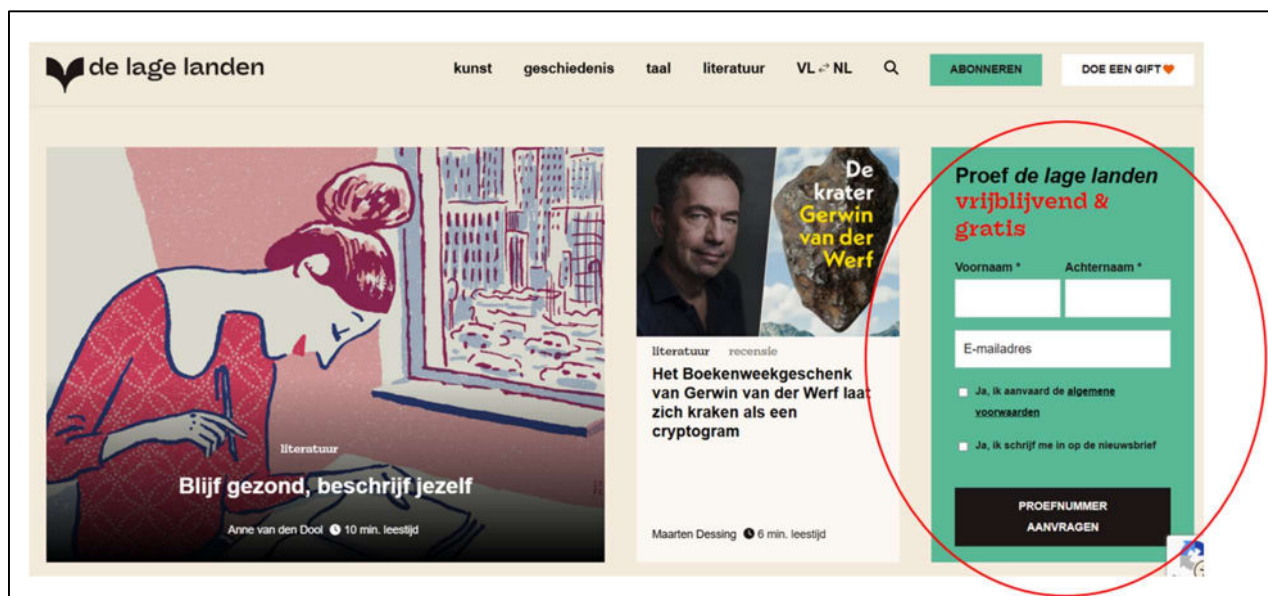
Succesvolle inbound-strategie: van kennismaking tot abonnement

Het primaire doel van onze websites blijft het verspreiden van hoogwaardige content, maar we zetten onze digitale platformen nu ook effectief in voor commerciële groei. In 2024 implementeerden we op de website van *de lage landen* een **doelgerichte inbound-strategie** om nieuwe abonnees aan te trekken.

Bezoekers krijgen nu de mogelijkheid om een **gratis proefnummer** aan te vragen als kennismaking met ons aanbod. Zodra zij het invulformulier versturen, start een **geautomatiseerde e-mailflow**, waarin ze gedurende enkele weken op regelmatige tijdstippen berichten van ons ontvangen. Naast hun



proefnummer krijgen ze ook vier gratis plusartikelen en commerciële aanbiedingen in hun mailbox, zodat ze op een laagdrempelige manier onze content kunnen ontdekken.



Figuur 9 CTA op homepage voor gratis proefnummer

Het doel van deze aanpak is om zoveel mogelijk geïnteresseerden doorheen deze inbound flow te begeleiden en hen te overtuigen om een abonnement af te sluiten. De eerste resultaten tonen aan dat deze strategie werkt: eind 2024 hadden **meer dan 350 potentiële abonnees** een proefnummer van *de lage landen* aangevraagd, waarvan 6% effectief is overgestapt op een betaald abonnement.

Dit conversiepercentage bevestigt het potentieel van onze inbound-aanpak. In de komende periode zullen we deze strategie verder verfijnen en optimaliseren, met als doel een nog grotere groep geïnteresseerden te converteren naar trouwe abonnees.

Vernieuwde webshop: een strategische investering in eigen inkomsten

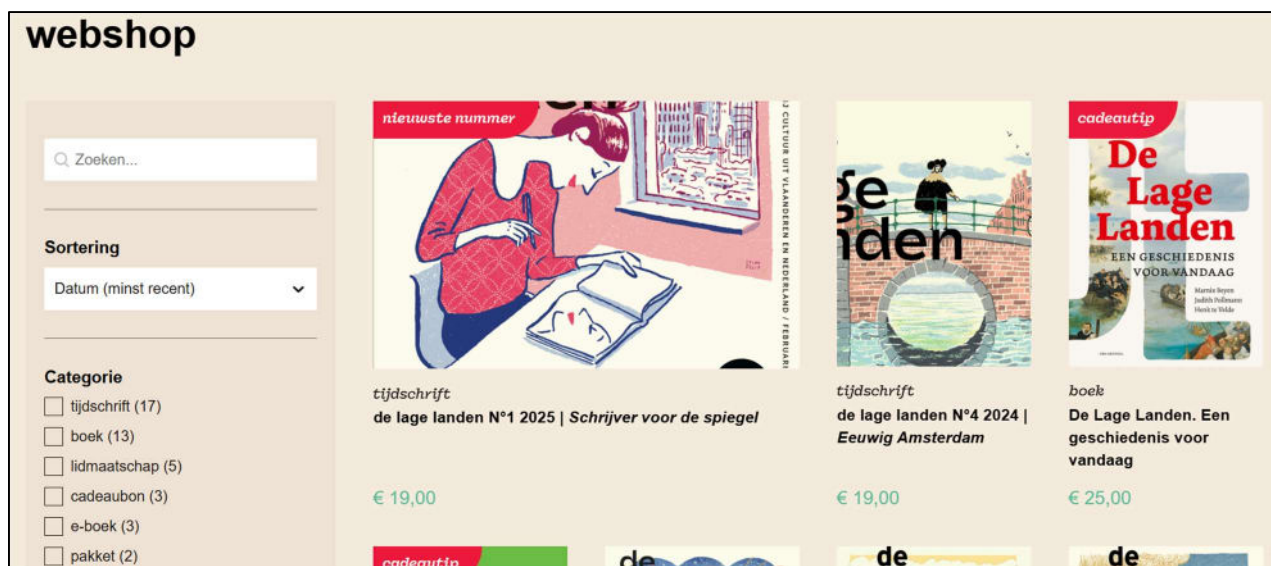
Een goed functionerende **webwinkel** is een krachtig instrument om onze **eigen inkomsten te verhogen** en onze publicaties bij een breder publiek onder de aandacht te brengen. Daarom hebben we in 2024 veel tijd en aandacht besteed aan de volledige herwerking van onze webshop, met als doel een gebruiksvriendelijker, overzichtelijker en commercieel effectiever platform te creëren.

Onze vernieuwde webshop biedt bezoekers een helder en gestructureerd overzicht van alle beschikbare producten, waaronder tijdschriften, (e-)boeken, abonnementen en cadeaubonnen. Dankzij een **intuïtieve navigatie**, een **eigen zoekfunctie** en **slimme filtermogelijkheden** vinden klanten eenvoudig de producten die hen interesseren. Ze kunnen selecteren op categorie, thema of prijs, wat zorgt voor een persoonlijke en efficiënte winkelervaring.



Daarnaast hebben we ingezet op informatieve en aantrekkelijke productpagina's. Potentiële klanten krijgen niet alleen een duidelijke beschrijving van elk product, maar ook extra visuele en inhoudelijke elementen die hen helpen bij hun keuze. Door middel van **cross-selling** tonen we hen gerelateerde producten die mogelijk aansluiten bij hun interesses, waardoor we de kans op extra aankopen verhogen.

Deze strategische optimalisaties maken onze webshop niet alleen een **sterker commercieel kanaal**, maar ook een plek waar bezoekers op een toegankelijke manier kunnen kennismaken met ons aanbod.



Figuur 10 Startpagina webshop met links filtermogelijkheden

Update aanpak nieuwsbrieven

Om onze communicatie effectiever en relevanter te maken, hebben we het afgelopen jaar een belangrijke aanpassing doorgevoerd in ons systeem van nieuwsbrieven. Waar we voorheen één – succesvolle – redactionele nieuwsbrief verstuurden, hebben we deze omgevormd tot **vier gesegmenteerde en doelgerichte varianten**, elk met een eigen focus.

Deze strategische verandering stelt ons in staat om beter in te spelen op de uiteenlopende interesses van onze lezers. Door de inhoud af te stemmen op specifieke verwachtingspatronen, verhogen we de betrokkenheid en verbeteren we de gebruikerservaring. De vier nieuwe nieuwsbrieven zijn als volgt opgebouwd:

- **dII EDITO**: EDITO bezorgt je driemaandelijks in primeur het editoriaal van het nieuwste nummer van *de lage landen*, geschreven door de hoofdredacteur. Bovendien lees je in deze nieuwsbrief al enkele sterke stukken uit het nieuwe tijdschrift.
- **dII SELECT**: SELECT is de tweewekelijkse nieuwsbrief van *de lage landen*. Een baken van betrouwbaarheid, gestoeld op selecte redactionele content met stukken over literatuur, taal, geschiedenis, kunst, de Vlaams-Nederlandse samenwerking en de Franse Nederlanden.



- **dII CONNECT:** CONNECT neemt je mee achter de schermen van Ons Erfdeel voor een verbindend community-gevoel.
- **dII VL-NL:** Maandelijks legt Tomas Vanheste op eigenzinnige wijze dwarsverbanden tussen actuele ontwikkelingen in de verhoudingen tussen Vlaanderen en Nederland. Vanheste is Nederbelg en coördinator van VL↔NL, kroniek van de Vlaams-Nederlandse samenwerking.

Extra focus op aantrekken nieuwe adverteerders

Het voorbije jaar hebben we extra ingezet op het aantrekken van nieuwe adverteerders, als onderdeel van onze strategie om de eigen inkomsten te verhogen. Hiervoor hebben we voor het eerst een **specifieke mediakit** ontwikkeld, die potentiële adverteerders op een heldere en overtuigende manier informeert over de mogelijkheden op onze kanalen.

De mediakit biedt een overzicht van onze doelgroep, bereik en de diverse advertentieopties, zowel online als offline. Daarnaast bevat het concrete cijfers, tarieven en pakketten, zodat bedrijven en organisaties eenvoudig kunnen inschatten welke formule het beste aansluit bij hun communicatiestrategie.

Naast de ontwikkeling van de mediakit hebben we ook **proactief nieuwe contacten** gelegd en bestaande samenwerkingen versterkt. We benaderen gericht bedrijven en culturele organisaties die affiniteit hebben met onze thema's en waarden, om zo duurzame partnerschappen op te bouwen.

Waarom adverteren in de lage landen MAGAZINE?

Jouw boodschap op papier in duizenden huiskamers van Vlaamse en Nederlandse cultuurminnaars

- Het enige cultuurmagazine voor de Provincie en Nederland – de referentie bij duizenden huiskamers
- Het bereikt 100.000 unieke lezers over heel België, Nederland, Vlaanderen en Nederland
- Lezers van de lage landen zijn hooggevoerd, avontuurlijk en hebben een sterke culturele en maatschappelijke interesse
- 100% inhoudsrijke artikelen
- Een bereik van ongeveer 2.000.000 unieke lezers met gegarandeerde verspreiding
- Betrouwbare content en gedetailleerde statistieken, een perfecte voorbeeld voor de adverteerder
- De perfecte uitval voor jouw commerciële boodschap

Je krijgt:

- Optionele afbeeldingsruimte voor extra beeld voor een laag bedrag per advertentie per nummer
- Besluitvorming en inhoudelijke vrijheid (onder voorbehoud van goedkeuring)
- Onze boodschap prominent op de eerste pagina's
- Een exemplaar met het tijdschrift voor je persoonlijke archief
- Betrouwbare advertentieopties met maximaal ROI

Technische specificaties advertentie op papier

	30 februari 31 mei 31 augustus 31 november	Jaarlijk (8 advertenties)	3+1 gratis!
Page (full page)	€ 9.000*	€ 72.000	€ 5.700*
Page (right hand)	€ 6.000*	€ 48.000	€ 3.800*
Page (left hand)	€ 6.000*	€ 48.000	€ 3.800*
Page (top)	€ 1.500*	€ 12.000	€ 950*
Page (bottom)	€ 1.500*	€ 12.000	€ 950*
Page (left side)	€ 1.500*	€ 12.000	€ 950*
Page (right side)	€ 1.500*	€ 12.000	€ 950*

*Deze tarieven gelden voor 10% extra korting op onze prijzen

Volumekorting: 25%

Voor 4 gedrukte exemplaren binnen een periode van 12 maanden geldt voor elk formaat

Figuur 11 Mediakit 2025



Meer dan ooit zichtbaar

Evenementen en boekenbeurzen

VOORSTELLING DE LAGE LANDEN – OPLEIDING CULTURAL JOURNALISM



Datum: 6/2/2024

Publiek: studenten Cultural Journalism – Hogeschool Utrecht

Locatie: Utrecht - Nederland

PUBLICATIE THEMANUMMER 'DE TEMPERATUUR VAN DE LITERATUUR'

Datum: 21/2/2024

MEDIAKARAVAAN OP FAAR NON-FICTIE BOEKENFESTIVAL



Datum: 8/3/2024 – 10/3/2024

Publiek: literatuurliefhebbers uit Vlaanderen en Nederland

Locatie: De Grote Post – Oostende – België



PRESENTATIE THEMANUMMER 'DE TEMPERATUUR VAN DE LITERATUUR'



Datum: 8/3/2024

Publiek: literatuurliehebbers uit Vlaanderen en Nederland

Locatie: De Grote Post – Oostende – België

Coproductie: Ons Erfdeel, FAAR, deBuren

LANGUAGE INDUSTRY AWARDS



Datum: 14/3/2024

Publiek: Taalliefhebbers uit Vlaanderen en Nederland

Locatie: Gent – België

Coproductie: Ons Erfdeel, De Taalsector

DEELNAME BOEKENBEURS FOIRE DU LIVRE (SEPTENTRION)

Datum: 4/4/2024 – 7/4/2024

Publiek: brede publieksbeurs (Franstalig)

Locatie: Tour & Taxis – Brussel – België



DEBAT 'LA CANON DE LA FLANDRE'



Datum: 6/4/2024

Publiek: brede publieksbeurs (Franstalig)

Locatie: Tour & Taxis – Brussel – België

SYMPOSIUM 'CONVERGENCES : LE NORD DE LA FRANCE ET LA FLANDRE EN DIALOGUE'



Datum: 17/4/2024

Publiek: 120 deelnemers uit Noord-Frankrijk en Vlaanderen

Locatie: Hospice Comtesse – Rijsel - Frankrijk

PUBLICATIE THEMANUMMER 'VAN WIE IS DE NOORDZEE'

Datum: 21/5/2024

DEELNAME CONGRES NEERLANDISTIEK (CAANS)



Datum: 15/6/2024 – 16/6/2024

Publiek: studenten en professoren Neerlandistiek

Locatie: Université McGill – Montréal – Canada



DEELNAME CONGRES NEERLANDISTIEK (ALCS)



Datum: 7/7/2024 – 9/7/2024

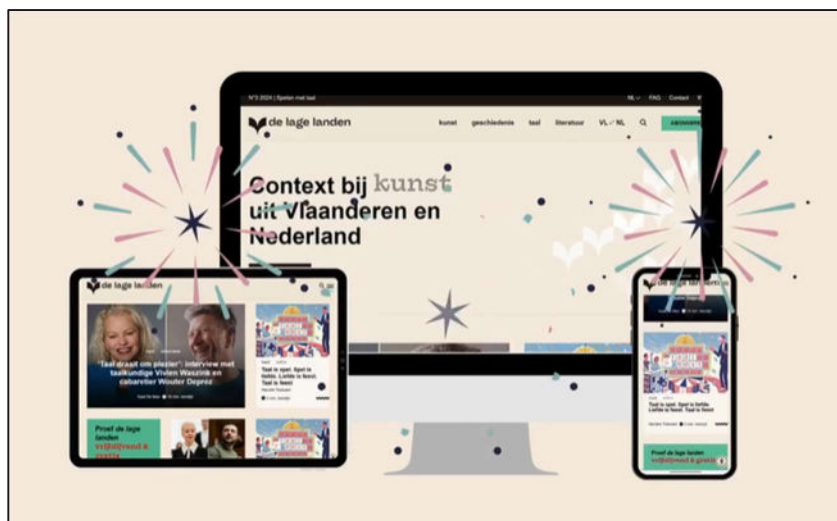
Publiek: studenten en professoren Neerlandistiek

Locatie: University of Sheffield – UK

PUBLICATIE THEMANUMMER ‘SPELEN MET TAAL’

Datum: 21/8/2024

LANCERING 3 NIEUWE WEBSITES



Datum: 5/9/2024



MEDIAKARAVAAN OP THEATERFESTIVAL ANTWERPEN



Datum: 5/9/2024 – 15/9/2024

Publiek: brede publieksfestival

Locatie: Antwerpen - België

NETWERKMOMENT 'NAAR EEN FAIRE THEATERKRITIEK'

Datum: 6/9/2024

Publiek: netwerkevent voor de culturele sector

Locatie: De Balie – Amsterdam – Nederland

TAALFEST & PRESENTATIE THEMANUMMER 'SPELEN MET TAAI'



Datum: 5/10/2024

Publiek: 800 taalliefhebbers uit Vlaanderen en Nederland

Locatie: deSingel – Antwerpen – België

Coproductie: Ons Erfdeel, Genootschap Onze Taal, VRT



DEELNAME BOEKENBEURS BOEKTOPIA



Datum: 25/10/2024 – 3/11/2024

Publiek: brede publieksbeurs

Locatie: Kortrijk Xpo - Kortrijk - België

PACIFICATIELEZING



Datum: 9/11/2024

Publiek: 250 deelnemers

Locatie: de Grote Kerk – Breda – Nederland

Coproductie: Ons Erfdeel, Pacificatielezingen

DEBAT 'AU-DELA DES CLICHES : WALLONS ET NEERLANDOPHONES '



Datum: 12/11/2024

Publiek: 200 deelnemers (Franstalig)

Locatie: Universiteit de Liège – Luik – België

Coproductie : Ons Erfdeel, Wilfried



INTERNATIONALE GESPREKSDAG MARNIXRING

Datum: 16/11/2024

Publiek: organisaties rond Vlaams-Nederlandse samenwerking

Locatie: Handelsbeurs - Gent – België

Coproductie: Ons Erfdeel, Marnixring Borluut

VOORSTELLING *LES PLATS PAYS*



Datum: 20/11/2024

Publiek: studenten Neerlandistiek

Locatie: Université de Lille – Rijsel - Frankrijk

TAALWEBINAR ‘ARBEIDSMIGRANTEN OP DE NEDERLANDSTALIGE WERKVLOER’

Hoe worden arbeidsmigranten klaargestoomd voor een job in een Nederlandstalige werkomgeving?

Webinar Donderdag 21 november, 13:00 CET	Met: Antoinet Brink, Fons van Oosterhout, Gianni Duvillier, Goedele Vandommele & Tomas Vanheste
--	--

Datum: 21/11/2024

Publiek: internationaal

Locatie: digitaal

PUBLICATIE THEMANUMMER ‘EEUWIG AMSTERDAM’

Datum: 21/11/2024



UITREIKING LITERATUURPRIJS 'DE BRONZEN UIL'



Datum: 30/11/2024

Publiek: 400 literatuurliefhebbers

Locatie: Minardschouwburg - Gent – België

Coproductie: Ons Erfdeel, Willemsfonds

COLLOQUIUM 'LE TOURNANT DES LANGUES REGIONALES'

Datum: 12/12/2024

Publiek: studenten en professoren

Locatie: Université d'Artois – Arras - Frankrijk

PRESENTATIE THEMANUMMER 'EEUWIG AMSTERDAM'



Datum: 13/12/2024

Publiek: breed publieksevenement

Locatie: De Brakke Grond – Amsterdam – Nederland

Coproductie: Ons Erfdeel, De Brakke Grond, deBuren



Aanwezigheid in media

In 2024 bleven onze bestaande mediadeal van kracht. Zowel in *NRC*, *De Standaard*, *De Groene Amsterdammer* als *Knack* hebben we met *de lage landen* de mogelijkheid om gratis advertenties te plaatsen.

Daarnaast werd één van onze artikels wekelijks opgenomen in de nieuwsbrief Zuurstof op Zaterdag (een samenwerking van acht publicaties – websites en tijdschriften).

Tot slot werden we ook dit jaar opnieuw breed opgepikt door andere media. Een greep uit de reacties van 2024:

- Doorplaatsing van het artikel/video **'De Taalgrens, 60 jaar later'** in de nieuwe methode 'Nieuw TaalRecht 2.4 Schriftelijk' van ***VAN IN educatieve uitgeverij***.
- Vermelding van onze reeks **'De Eerste Keer'** in de ***VRT Lees Mee-nieuwsbrief***
- Artikel **'Nederlandse cultuur in het Frans: een nieuw begin'** in het magazine ***Doorbraak***
- Doorplaatsing van het artikel **'Walter van den Broeck schreef fictie, maar toch was alles echt gebeurd'** (Koen Peeters) in het ledenblad van Humanistisch Verbond Limburg, ***Glauks***.
- Vermelding van onze recensie van het boek **'Autopsie'** van Jilt Jorritsma in ***Das Mag nieuwsbrief***



Administratieve en bestuurlijke hervormingen

Administratieve acties

De grootste actie op administratief vlak in 2024 was de invoering van een **nieuw financieel model**, gebaseerd op analytische boekhouding en logische kostenplaatsen. Dit model biedt een gedetailleerder en nauwkeuriger overzicht van onze kosten en opbrengsten, waardoor we de financiële situatie dagelijks kunnen opvolgen.

Dankzij deze aanpak kunnen we per divisie of activiteit (kostenplaats) en per project (kostendrager) de resultaten beter analyseren. Budgetverantwoordelijken spelen hierin een sleutelrol: elke maand worden de actuele cijfers vergeleken met het budget en besproken tijdens een teamoverleg.

Voordelen van dit nieuwe financiële model:

- **Nauwkeurige monitoring:**
We kunnen gedetailleerd volgen hoe middelen worden besteed en welke opbrengsten worden gerealiseerd.
- **Gedetailleerde budgettering:**
Door transacties te koppelen aan kostenplaatsen en kostendragers kunnen budgetten nauwkeuriger worden opgesteld en beheerd. Actuele cijfers zijn snel te vergelijken met het budget.
- **Efficiënte rapportage:**
Alle financiële gegevens zijn direct gekoppeld aan specifieke projecten en divisies, wat rapportage eenvoudiger en sneller maakt.
- **Inzicht in projectresultaten:**
Het model geeft een helder beeld van de financiële prestaties van afzonderlijke projecten, wat helpt bij strategische beslissingen.
- **Snellere externe rapportering:**
Verslaggeving aan externe stakeholders verloopt efficiënter, en de staving van subsidies kunnen we sneller aanleveren.
- **Grotere financiële bewustwording:**
Het model stimuleert een beter inzicht in de financiële processen binnen de organisatie.

Sinds 2024 werken alle medewerkers van de redactie, administratie, marketing en communicatie **volledig in de cloud**. Dit verhoogt onze efficiëntie en helpt ons bij de digitale archivering van documenten in voorbereiding op de verhuizing naar ons nieuwe kantoor.

Bij de ontwikkeling van onze nieuwe websites hebben we zoveel mogelijk **IT-systemen geïntegreerd**, zodat abonnementenbeheer en -verkoop grotendeels **geautomatiseerd** verlopen. Onze webshop is nu volledig gekoppeld aan het CRM- en boekhoudsysteem.



Daarnaast werken we sinds 2024 samen met een **nieuw boekhoudkantoor** (Alaska), gespecialiseerd in vzw's en de culturele sector. Voor juridische ondersteuning hebben we een vaste partner, Acerta, die ons bijstaat bij uiteenlopende **juridische vraagstukken**, zoals de analyse van het huurcontract voor ons nieuwe kantoor in Gent.

Bestuurlijke acties

Het bestuur van Ons Erfdeel vzw voerde in 2024 enkele aanpassingen door. Zo werd dhr. Stijn Vercamer met unanieme goedkeuring opgenomen in de Raad van Bestuur. Zijn ervaring in media, digital transformation en change management is een grote troef voor onze organisatie.

Dhr. Hendrik Tratsaert, hoofdredacteur en gedelegeerd bestuurder van Ons Erfdeel vzw diende in september 2024 zijn ontslag in. In november verliet hij de organisatie en werd zijn bestuurdersfunctie geannuleerd.

Andere acties

Zoals vorig jaar gemeld trekt Ons Erfdeel weg uit Rekkem. In 2024 hebben we de **verhuizing naar het Huis van Oombergen in Gent** verder voorbereid. Door omstandigheden buiten onze controle lopen de verbouwingen en onze verhuizing vertraging op. We werken echter nauw samen met de architecten en alle betrokkenen om de plannen af te ronden. De verhuizing staat nu voorlopig gepland voor begin 2026.



Personeelszaken

Eind 2024 werkten bij Ons Erfdeel negen personeelsleden, gelijkwaardig aan 6,6 VTE

- Tom Christiaens: adjunct-hoofdredacteur en eindredacteur *the low countries* (1 VTE)
- Pieter Coupé: eindredacteur *de lage landen* (tijdschrift) (1 VTE)
- Eva Debruyne: zakelijk coördinator, vanaf 13/05/2024 (0,9 VTE)
- Luna Ganne: communicatiemedewerker, vanaf 15/01/2024 (0,6 VTE)
- Evelyne Ledoux-Beaugrand: eindredacteur *les plats pays* (website) (0,6 VTE)
- Gijsbrecht Ostyn: hoofd communicatie en marketing (1 VTE)
- Hans Vanacker: eindredacteur *Septentrion* (tijdschrift) (0,5 VTE)
- Tomas Vanheste: adjunct-hoofdredacteur en coördinator VL↔NL (0,5 VTE)
- Peter Vanwijnsberghe: eindredacteur *de lage landen* (website) (0,5 VTE)

De personele samenstelling van het team van de vzw is in de loop van 2024 gewijzigd. Wij hebben **twee aanwervingen** gedaan ter vervanging van de zakelijk coördinator en communicatiemedewerker.

Bjorn Verheye was **zakelijk coördinator** sinds september 2023, maar heeft beslist om Ons Erfdeel te verlaten om in het familiebedrijf te gaan werken. Hij was in dienst tot eind maart 2024. Bjorn Verheye werd vanaf 13 mei 2024 vervangen door Eva Debruyne. Tot haar komst hebben we het zakelijk beheer van de organisatie tijdelijk opgevangen door de freelance inzet van een ervaren boekhoudster, Isabelle Vandevoorde. Voor de vervanging van de nieuwe zakelijk coördinator hebben we samengewerkt met een **rekruteringsbureau** (Verdonck Professional Partners), ingegeven door de heersende krapte op de arbeidsmarkt. Zakelijk coördinator is een knelpuntberoep in de culturele sector.

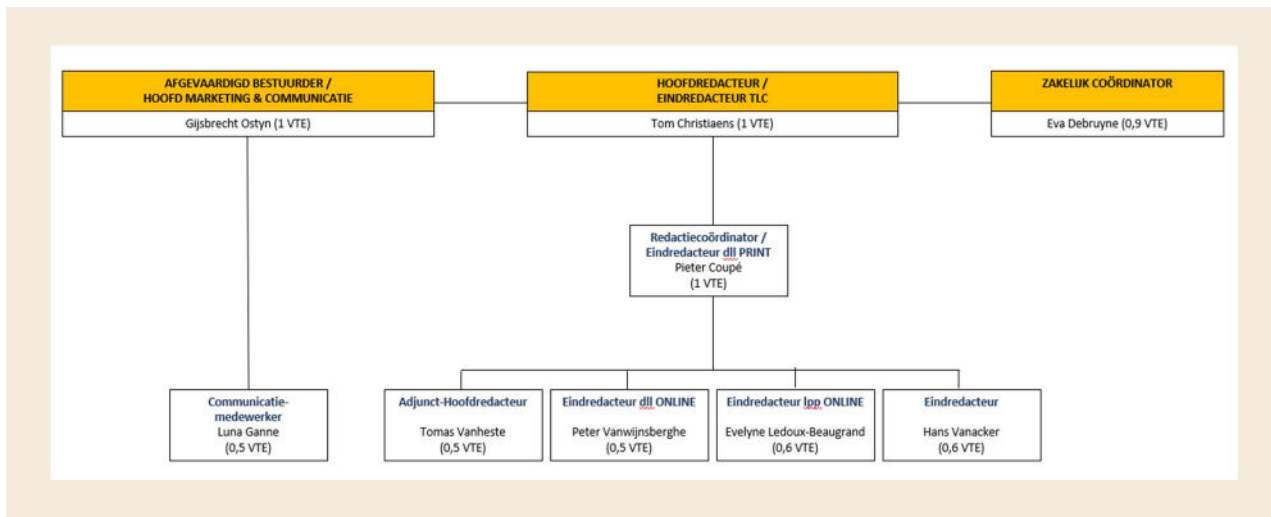
Ook Emma Reynaert werd vervangen. Tot 20 oktober 2023 was zij **communicatiemedewerker**. Half januari 2024 nam Luna Ganne haar plaats in, initieel op halftijdse basis, maar door een uitgebreider takenpakket werd haar contract verruimd naar 0,6 VTE vanaf april 2024.

Na de zomer besloot **hoofdredacteur en gedelegeerd bestuurder** Hendrik Tratsaert om Ons Erfdeel te verlaten. Sinds 24 november 2024 is hij officieel uit dienst. Het bestuur vroeg daarop aan het kernteam (Tom Christiaens, Gijsbrecht Ostyn en Eva Debruyne) om zijn taken tijdelijk over te nemen tot het einde van het jaar. Na een evaluatie van deze overgangperiode werd beslist om de leiding van Ons Erfdeel over te dragen aan een collectief leiderschap, gevormd door het huidige kernteam.

Zo is Gijsbrecht Ostyn sinds 2025 afgevaardigd bestuurder van Ons Erfdeel, naast zijn rol als hoofd marketing en communicatie. Eva Debruyne is zakelijk coördinator. Tom Christiaens is de nieuwe algemeen hoofdredacteur en blijft ook eindredacteur van *the low countries*. Pieter Coupé neemt zijn functie van redactiecoördinator over.

Vanaf eind 2024 telt de personele bezetting **6,6 VTE's**, wat **1 VTE minder** is dan voorheen door het vertrek van Hendrik Tratsaert. In 2025 wordt dat **6,1 VTE** omdat Hans Vanacker met pensioen gaat.





Figuur 12 Hertekend organigram op basis van collectief leiderschap



Financiële resultaten

Resultaat	2024	Budget 2024	Bud-act 24
Totaal inkomsten	1.180.837	1.276.327	-95.490
Totaal kosten	1.228.038	1.276.326	-48.288
Resultaat boekjaar	-47.202	0	-47.202
Overdracht vorig boekjaar	1.712	1.712	-
Resultaat (reserve)	-45.490	1.712	-47.202

Tabel 15 Resultaat boekjaar 2024

De jaarrekening van 2024 sluit af met een verlies van € 47.202. Na verrekening met de overdracht van 2023 komt het totale **verlies op € 45.490**.

In juni 2024 wees een prognose uit dat het jaarverlies kon oplopen tot € 80.000 à € 100.000. Deze waarschuwing leidde tot **kostenbesparingen** binnen alle teams. Daarnaast daalden de loonkosten door het vertrek van de hoofdredacteur en de vervanging van de zakelijk coördinator. Dankzij deze maatregelen viel het uiteindelijke verlies lager uit dan verwacht.

De belangrijkste oorzaken van het negatieve resultaat zijn overschatte inkomsten en tegenvallende fondsenwerving:

- **Niet-gerealiseerde subsidies:**
€ 35.000 aan extra subsidies uit Nederland werd niet toegekend, ondanks ingediende dossiers voor projecten zoals de Mediakaravaan en de nieuwe websites.
- **Geannuleerd fondsenwervingsdiner:**
Door het schrappen van dit evenement in Antwerpen ging € 40.000 aan geplande giften verloren.
- **Uitgestelde advertentie-inkomsten:**
€ 10.000 aan verwachte advertentie-inkomsten is doorgeschoven naar volgend jaar.

De inkomsten liggen ongeveer 95.000 € lager dan begroot. Dankzij besparingen, kostenoptimalisaties en lagere uitgaven dan voorzien voor bepaalde posten hebben we het verlies zoveel mogelijk beperkt. Daarnaast bracht het Taalfeest meer op dan verwacht, waardoor we de impact van de financiële tegenvallers konden verzachten.



Afwijkingen t.o.v. de begroting 2024 ¹⁰

Tabel 1: Uitgaven hoger en inkomsten lager dan gebudgetteerd

Categorie	Afwijking (in euro)	Omschrijving
Inkomsten lager dan begroot		
Verkoop abonnementen en boeken	-18.000	Groei abonnementen overschat en correcties door CRM/boekhoudproblemen.
Sponsoring, giften & advertenties	-50.000	Inclusief 40.000 euro door annuleren fondsenwervingsdiner.
Projectsubsidies	-37.000	Subsidies niet gerealiseerd ondanks ingediende dossiers.
Uitgaven hoger dan begroot		
consulting	+17.000	Externe consultant na vertrek coördinator en onverwachte boekhoudkosten Q1
Wagenlease	+11.000	Kosten door vroegtijdig stopzetten leasecontract ontslag gedelegeerd bestuurder
Overige personeelskosten	+11.274	Onvoorziene rekruteringskosten vervanging zakelijk coördinator en diverse personeelskosten
IT	+6.000	Nieuwe e-mailadressen, antiviruskosten, hogere hosting nieuwe websites
Publiekswerking	+10.000	Facturen van eerdere events, hogere eventkosten (bijv. Foire du Livre).

¹⁰ Zie bijlage p. 81 voor een gedetailleerd overzicht van de financiële resultaten.



Tabel 2: Uitgaven lager en inkomsten hoger dan gebudgetteerd zonder specifieke maatregelen

Categorie	Afwijking (in euro)	Omschrijving
Inkomsten hoger dan begroot		
Taalfeest	+13.000	Winst exclusief personeelskosten.
Uitgaven lager dan begroot		
Productie- en redactiekosten	-22.000	Algemeen lagere kosten door efficiënter werken.
Marketing en communicatie	-18.000	Door uitstel campagnes + vanwege latere oplevering websites
Representatie	-7.500	Minder uitgegeven dan de voorziene buffer.
Huisvesting	-5.000	Kostenbesparingen op verzekeringen en nutsvoorzieningen.
Telecom	-1.500	Schrappen van overbodige telefoonlijnen.
Brutolonen/vakantiegeld	-54.000	Ontslag hoofdredacteur, tijdelijk geen zakelijk coördinator
Afschrijving nieuwe websites	-4.000	Latere oplevering websites

Tabel 3: Remediërende maatregelen van het management

Maatregel	Effect op financiën (in euro)
Kostenbesparingen binnen redactieteam	-22.000
Uitstel marketingcampagnes, Kostenbesparing door later opleveren nieuwe website.	-18.000
Besparingen representatie	-7.500
Kostenoptimalisaties (telecom, verzekeringen, nutsvoorzieningen)	-5.500
Boekhouding: meer inhouse	-6.000



Bijlages

Overzicht van reeksen en rubrieken per thema in 2024

Hier vind je een overzicht van alle reeksen en rubrieken¹¹ opgedeeld per thema, gebundeld voor de drie websites. Sommige zijn vóór 2024 opgestart, maar de meeste waren nieuw.

LITERATUUR

- Rubrieken

- **De Eerste Keer/La première fois/First Book:** Elke maand signaleren we een Nederlandstalig romandebuut dat meer aandacht verdient. Op de anderstalige sites wordt de recensie aangevuld met een fragment in vertaling.
- **Thomas Heerma van Voss:** Deze jonge Nederlandse auteur laat ons meekijken in het hoofd van een schrijver.
- **De Papieren Man:** De literaire actualiteit in Vlaanderen en Nederlands volgens literair journalist Dirk Leyman.
- **Planète Littérature:** Bijdragen over Nederlandstalige literatuur in Franse vertaling van de bekende Franstalig-Belgische schrijfster Véronique Bergen.
- **Trésors cachés:** Teksten van topvertaler Daniel Cunin over de Nederlandstalige literatuur in haar meest diverse facetten, met bijhorende vertalingen.
- **Le poème du mois:** Gedichten die verschenen in de bloemlezing *Un grand cru*, samengesteld door voormalig hoofdredacteur Jozef Deleu, of gedichten verschenen in de meest recente nummers van *Septentrion*.
- **The Translator's Pick:** Elke maand geeft een vertaler Nederlands-Engels literaire tips van must-reads en boeken die een Engelse vertaling verdienen.
- **Translated Books:** Een selectie van recent in het Engels vertaalde boeken (poëzie, fictie, non-fictie, strips, kinder- en jeugdliteratuur...).
- **Harvest from the University Press:** Een selectie van recent uitgegeven academische boeken bij universiteitsuitgeverijen over onderwerpen uit de Lage Landen.

- Reeksen

- **De temperatuur van de literatuur/The Temperature of Literature:** Reeks waarin een stand van zaken van het huidige literatuurlandschap werd opgemaakt.
- **Eureka?/Eurêka?:** Achttien jonge Vlaamse en Nederlandse auteurs, in 2023 geselecteerd voor de Parijse schrijfresidentie van deBuren, brachten negentiende-eeuwse artefacten uit het Rijksmuseum tot leven. Ze lieten zich daarbij inspireren door de vraag: wat zie je als je naar deze objecten kijkt met oog voor onzichtbaar werk?
- **Het alternatief/The Alternative:** Achttien jonge Vlaamse en Nederlandse auteurs, die in 2024 deelnamen aan de schrijfresidentie van deBuren, lieten zich inspireren door werken uit de collectie van het Mauritshuis in Den Haag, met oog voor alternatieve geschiedenis.
- **P.C. Hooftprijs voor Maarten 't Hart:** Dossier met alle archiefverhalen over de schrijver die de P.C. Hooft-prijs 2025 voor verhalend proza won.

¹¹ Een reeks is beperkt in de tijd, terwijl een rubriek gedurende jaren kan verschijnen.



- **Breyten Breytenbach:** Dossier met alle verhalen over de Zuid-Afrikaanse dichter, schilder en activist die op 85-jarige leeftijd overleed.
- **Constantijn Huygens-prijs voor Tomas Lieske:** Dossier met al onze verhalen over Lieskes bekroonde werk.
- **Elvis Peeters wint de Ultima voor de Letteren:** Dossier met onze verhalen over het schrijversduo, dat in 2024 de Vlaamse Gemeenschapsprijs voor literatuur in ontvangst nam.
- **Gwy Mandelinck:** Dossier met alle verhalen over de in 2024 overleden dichter en bezieler van de Poëziesomers van Watou.
- **Walter van den Broeck:** Dossier met alle verhalen over de overleden schrijver van onder meer de roman Brief aan Boudewijn, de romancyclus Het beleg van Laken en het later verfilmde toneelstuk Groenten uit Balen.

KUNST

- Rubrieken

- **Gerdien Verschoor:** In haar maandelijkse column kijkt de kunsthistorica met een hedendaagse blik naar de erfenis van de oude meesters van de Lage Landen.
- **De Mediakaravaan:** Jonge cultuurjournalisten brengen verslag uit over festivals in Nederland en Vlaanderen, in de vorm van podcasts en teksten.
- **Chronique parisienne:** Artikelen van de Franse kunsthistorica Geneviève Nevejan over kunst uit Nederland en Vlaanderen in Parijs en omstreken.
- **Museumgids/En mode musée/Museum Explorer:** Portretten van een vaak onbekend museum in Nederland, Vlaanderen en Brussel.
- **Museum Acquisitions:** Nieuws over de aanwinsten van vroegmoderne kunst uit de Lage Landen bij musea wereldwijd.

- Reeksen

- **Ensor uit de doeken/Pleins feux sur Ensor:** Naar aanleiding van het Ensorjaar bundelt dit dossier nieuwe artikelen en archiefmateriaal over de bekende schilder uit Oostende.
- **Jonge artiest van de maand/Jeunes artistes/Young Artist of the Month:** Maarten Buser en Maya Toebat belichten afwisselend een jonge beeldend kunstenaar uit Vlaanderen of Nederland.
- **Chefs-d'œuvre du canon CODART/Masterpieces from the CODART Canon:** Naar aanleiding van de 25ste verjaardag van CODART werden twaalf meesterwerken van vroegmoderne Vlaamse en Nederlandse kunst in beeld gebracht met tekst en uitleg van een curator.



TAAL

- Rubrieken
 - **Taaltoestanden:** Maandelijks column van taalwetenschapper Marten van der Meulen.
- Reeksen
 - **Spelen met taal/Playful Dutch:** In deze reeks vieren we de taal. Het Nederlands wordt gepresenteerd als een plezierige taal, waarmee je creatief aan de slag kunt: van Nederlandstalige popmuziek, over spoken word en slam poetry, tot hedendaagse redersrijkers en speechschrijvers.

GESCHIEDENIS

- Rubrieken
 - **Jensen & Hofman:** Beurtelings bekijken cultuurhistorici Lotte Jensen en Elwin Hofman actuele gebeurtenissen door de lens van de geschiedenis.
 - **The Low Countries Radio:** historische podcasts over fenomenen die de Lage Landen uniek maken.
- Reeksen
 - **Eeuwig Amsterdam:** De belangrijkste cultuurstad van ons taalgebied bestaat 750 jaar en *de lage landen* viert mee. In deze reeks lees je acht verhalen over de jarige stad, met in de hoofdrol acht cruciale historische figuren, inclusief een blik op de toekomst.
 - **Lode Wils:** Dossier met al onze stukken van en over deze overleden kritische historicus van de Vlaamse Beweging.
 - **Postkoloniaal België en Nederland/The Colonial Legacy:** Langlopende reeks met verhalen over de koloniale erfenis van Vlaanderen en Nederland.
 - **The History of the Netherlands:** Podcastreeks over de geschiedenis van de Lage Landen, van de prehistorie tot vandaag.
 - **400 Years of Dutch-Americans:** Reeks naar aanleiding van de vierhonderd jaar oude relaties tussen Nederland en de VS.

MAATSCHAPPIJ

- Rubriek
 - **Meuleman & Van Essen:** Wisselcolumn door Sarah Meuleman en Rob van Essen – een Belg in Nederland en een Nederlander in België – over wat hen opvalt in de samenleving aan hun kant van de grens.
 - **The L-Spot/Les Plats Pays inusités:** De Schotse journalist Derek Blyth belicht onbekende plekjes en fenomenen uit de Lage Landen.
 - **Le choix du secrétaire:** Eindredacteur Hans Vanacker selecteert elke twee maanden artikelen uit de archieven van *Septentrion*, omdat ze hem raken of omdat ze aansluiten bij de actualiteit. In een korte tekst licht hij zijn keuze toe.



- Reeksen
 - **Dring Dring, édition spéciale élections:** Journalist Aubry Touriel en fotograaf Jef Van den Bossche trokken door Vlaanderen op zoek naar antwoorden op vragen die vlak voor de verkiezingen het debat beheersten.
 - **Tour de Flandre:** Derek Blyth bezocht vijftien kleine Vlaamse steden en peilde er naar de ziel, tradities en eigenaardigheden van de stad en haar inwoners.

VL↔NL

- Rubriek
 - **Anouk van Kampen/Adventures of a Netherbelgian:** Column waarin de journalist schrijft over wat haar als Nederlandse opvalt aan Vlaanderen.
 - **Met laaglandse groet:** Maandelijks legt Tomas Vanheste als coördinator van VL↔NL dwarsverbanden tussen actuele ontwikkelingen in de verhoudingen tussen Vlaanderen en Nederland.

DE FRANSE NEDERLANDEN

- Reeksen
 - **Passage:** Reeks over culturele organisaties in de Frans-Belgische grensregio.
 - **Onbegrensd:** Journalist Bart Noels bracht verslag uit over actuele gebeurtenissen in de grensstreek.
 - **Verborgten hoekjes/Les coins cachés:** In deze videoserie ging journalist Bart Noels op zoek naar minder bekende culturele bezienswaardigheden in de Frans-Belgische grensstreek.

EXTRA

Dit zijn reeksen met verhalen die meerdere van onze thema's en kennisdomeinen bestreken.

- **The Naked Truth:** Nederland en België zijn wereldwijd voorlopers in de maatschappelijke en culturele omgang met seksualiteit. Maar een zeker gevoel van ongemak is nooit verdwenen en lijkt zelfs weer te groeien. Hoe dat precies zit, lees je in deze reeks.
- **Van wie is de Noordzee?/Avec la mer du Nord :** Van wie is de Noordzee? Van iedereen, stellen we vast. Talloze partijen claimen er een deel van: vissers, transportfirma's, energiebedrijven, cruisereederijen... In deze reeks vissen we verhalen op uit één van de drukste bevaren zeeën ter wereld.
- **Entre voisins. Wallonie et néerlandophonie:** Wallonië heeft twee Nederlandstalige bureaus: Vlaanderen en Nederland. In een aantal artikelen belichten we de onderlinge relaties.
- **De beste verhalen van 2024/Le meilleur de 2024:** Eindejaarsreeks met de beste verhalen van 2024 voor elk thema.



Overzicht van video's en podcasts per website in 2024

video	kijkers per platform		
	YouTube	Facebook ¹²	Instagram
de lage landen			
<i>Nieuwe nummers</i>			
Temperatuur van de literatuur (promo)	122	3.360	911
Temperatuur van de literatuur (teaser)	nvt	328	486
Temperatuur van de literatuur (unboxing)	nvt	907	593
Noordzee (promo)	134	2.268	742
Noordzee (teaser)	nvt	162	364
Noordzee (drukkerij)	nvt	360	370
Noordzee (unboxing)	nvt	651	710
Spelen met taal (promo)	96	985	311
Spelen met taal (doorblader)	nvt	440	454
Amsterdam 750 jaar (promo)	nvt	1.454	853
<i>reeks</i>			
<i>Verborgten Hoekjes</i>			
Kasteel van Esquelbecq	260	nvt	nvt
Transfo Zwevegem	135	nvt	nvt
Kapel van Hem	200	nvt	nvt
<i>Varia</i>			
Nieuwe website (aankondiging)	nvt	456	531
Nieuwe website (teaser)	nvt	502	498
Nieuwe website (aftellen)	nvt	203	227
Nieuwe website (lancering)	nvt	1.134	346
Overheidssteun voor de lage landen	206	nvt	850
Abowerving Kurt Van Eeghem	70	nvt	nvt
Taalwebinar Neerlandistiek	195	nvt	nvt

¹² We tellen op Facebook alleen de weergavecijfers en niet de bereikcijfers. Dat betekent dat we alleen die mensen in rekening brengen die meer dan drie seconden, dus bewust, naar een filmpje kijken en niet zij die de video alleen op hun tijdslijn zien passeren zonder echt te kijken.



Boektopia (promo)	nvt	315	381
Taalfeest (promo 1)	nvt	769	15.800
Taalfeest (promo 2)	nvt	281	84
Geschiedenis voor vandaag (promo)	nvt	183	495
Gedicht 'sneeuw'	nvt	970	518
subtotaal DLL 25 video's 42.670 kijkers	1.418 kijkers	15.728 kijkers	25.524 kijkers
les plats pays	YouTube	Facebook	Instagram
Nieuw nummer			
Entre voisins (promo)	87	5.821	192
Entre voisins (teaser)	nvt	168	nvt
Entre voisins (doorblader)	nvt	218	85
reeks Les Coins Cachés			
Château d'Esquelbecq	771	2.708	64
Transfo Zwevegem	154	435	nvt
Chapelle d'Hem	186	922	41
varia			
debat over clichés UniLiège	276	nvt	nvt
Foire du Livre (promo)	nvt	262	208
Nieuwe website (aankondiging)	nvt	115	76
Nieuwe website (teaser)	nvt	237	85
Nieuwe website (aftellen)	nvt	146	82
Nieuwe website (lancering)	nvt	172	110
subtotaal LPP 12 video's 13.621 kijkers	1.474 kijkers	11.204 kijkers	943 kijkers
the low countries	YouTube	Facebook	LinkedIn
Nieuwe website (aankondiging)	nvt	265	100
Nieuwe website (teaser)	nvt	81	220
Nieuwe website (aftellen)	nvt	66	120
Nieuwe website (lancering)	nvt	220	105
Dutch books in English	nvt	170	166



subtotaal TLC 4 video's 1.513 kijkers	nvt	802 kijkers	711 kijkers
TOTAAL	YouTube	Facebook	Instagram LinkedIn
41 video's			
57.804 kijkers	2.892	27.734	27.178

podcast	luisteraars per platform			
de lage landen	Soundcloud	Spotify	Google Podcast	Apple Podcast
reeks De Mediakaravaan				
Lees en genees	4	24	2	3
Historische gezichten van Oostende	24	19	1	2
Beeldtaal	0	20	2	2
De pitch	0	6	1	1
Gaza gaat ons allemaal aan	17	15	2	2
Podium van Babel	0	12	2	2
'Desire' van Louis Janssens	0	nvt	1	1
reeks Temperatuur van literatuur op FAAR				
Babs Gons over poortwachters	5	nvt	nvt	nvt
Maxim Februari over AI	8	nvt	nvt	nvt
Jeroen Dera over ontleding	28	nvt	nvt	nvt
Panelgesprek over ontleding	2	nvt	nvt	nvt
Panelgesprek over poortwachters	10	nvt	nvt	nvt
Panelgesprek over AI	1	nvt	nvt	nvt
Panelgesprek over temperatuur van literatuur	2	nvt	nvt	nvt
Koenraad Marchand	4	nvt	nvt	nvt
reeks: Symposium Convergences				
Anne Vanpeene	2	nvt	nvt	nvt



Politici en grensoverschrijdende samenwerking	4	nvt	nvt	nvt
Jeugd en grensoverschrijdende samenwerking	4	nvt	nvt	nvt
Cultuur en grensoverschrijdende samenwerking	9	nvt	nvt	nvt
Koenraad Marchand	4	nvt	nvt	nvt
reeks De Eerste Keer				
Bronzen Uil (Grotenhuis en co)	5	104	nvt	nvt
Bronzen Uil (Sarkar en co)	8	127	nvt	nvt
Kager en Pauwels	2	102	nvt	nvt
Greer & Van Puymbroeck	9	142	nvt	nvt
subtotaal DLL 24 podcasts 747 luisteraars	152 luisteraars	571 luisteraars	11 luisteraars	13 luisteraars
les plats pays	Soundcloud	Spotify	Google Podcast	Apple Podcast
Reeks: Elections (Dring Dring)				
Elections	306	nvt	nvt	nvt
Vote nationaliste	601	nvt	nvt	nvt
Slogans politiques	435	nvt	nvt	nvt
Priorités des Flamands	404	nvt	nvt	nvt
Vote obligatoire	680	nvt	nvt	nvt
Cordon sanitaire	638	nvt	nvt	nvt
Reeks: Symposium Convergences				
Anne Vanpeene	6	nvt	nvt	nvt
Politici en grensoverschrijdende samenwerking	15	nvt	nvt	nvt
Jeugd en grensoverschrijdende samenwerking	10	nvt	nvt	nvt
Cultuur en grensoverschrijdende samenwerking	11	nvt	nvt	nvt



Koenraad Marchand	12	nvt	nvt	nvt
<i>divers</i>				
Canon de Flandre (Foire du Livre)	60	nvt	nvt	nvt
<i>subtotaal LPP</i> <i>12 podcasts</i> <i>3.178 luisteraars</i>	<i>3.178 luisteraars</i>	<i>nvt</i>	<i>nvt</i>	<i>nvt</i>
the low countries	Soundcloud Megaphone	Spotify	Google Podcast	Apple Podcast
<i>reeks:</i> <i>TLC Radio</i>				
Great Escape from Nazi Convoy	3.333	89	3	2
Rembrandt and Jan Lievens	3.434	57	2	2
The American Netherlander	3.234	77	1	1
The Toll Privilege	2.517	36	2	1
<i>subtotaal TLC</i> <i>4 podcasts</i> <i>12.791 luisteraars</i>	<i>12.518 luisteraars</i>	<i>259 luisteraars</i>	<i>8 luisteraars</i>	<i>6 luisteraars</i>
TOTAAL	Soundcloud Megaphone	Spotify	Google Podcast	Apple Podcast
40 podcasts				
16.716 luisteraars	15.848	830	19	19



Overzicht van redactionele partnerschappen in 2024

Ons Erfdeel versterkte met al haar titels de redactionele samenwerking met volgende Vlaams-Nederlandse partnerorganisaties.

De Brakke Grond

- Organisatie van de Vlaams-Nederlandse sectordag voor het letterenveld op 8 maart op boekenfestival FAAR in Oostende i.s.m. deBuren en de Brakke Grond
- Presentatie van het themanummer 'Eeuwig Amsterdam' van *de lage landen* op 13 december in de Brakke Grond i.s.m. deBuren, met het programma 'Amsterdam door Vlaamse ogen – en in 2075' en sprekers Eddy De Clercq, Sanne De Wilde, Ivo Victoria, Selm Merel Wenselaers, Marieke Ornelis, Floor Milikowski, Benjamin De Roover en René van Stipriaan
- Inhoudelijke samenwerking voor ons talentontwikkelingsproject De Mediakaravaan. De jonge deelnemers brachten verslag uit van het Vlaams TheaterFestival in Antwerpen, waar de Brakke Grond mee instond voor LageLandenLiefde, een inhoudelijk programmaluik over Vlaams-Nederlandse samenwerking in het theater. De Mediakaravaan maakte de podcast 'Het podium van Babel' over dit programmaonderdeel.
- Publicatie van artikelen op basis van hun activiteiten (oa. portretten van kunstenaars die bij De Brakke Grond exposeren).
- Promotie van hun activiteiten via onze nieuwsbrief en sociale media.

Vlaams-Nederlands huis deBuren

- Organisatie van de Vlaams-Nederlandse sectordag voor het letterenveld op 8 maart op boekenfestival FAAR in Oostende i.s.m. deBuren en de Brakke Grond
- Presentatie van het themanummer 'De temperatuur van de literatuur' van *de lage landen* op 8 maart op boekenfestival FAAR, met sprekers Maxim Februari, Matthijs de Ridder, Barbara Geenen en Roel van den Sigtenhorst
- Presentatie van het themanummer 'Eeuwig Amsterdam' van *de lage landen* op 13 december in de Brakke Grond i.s.m. deBuren, met het programma 'Amsterdam door Vlaamse ogen – en in 2075' en sprekers Eddy De Clercq, Sanne De Wilde, Ivo Victoria, Selm Merel Wenselaers, Marieke Ornelis, Floor Milikowski, Benjamin De Roover en René van Stipriaan
- Inhoudelijke samenwerking voor ons talentontwikkelingsproject De Mediakaravaan op FAAR.
- Vertaling en publicatie in het Nederlands, Frans en Engels van de teksten uit hun schrijfresidenties van 2023 en 2024: de reeksen 'Eureka?' en 'Het Alternatief'.
- Publicatie van artikelen op basis van hun en onze activiteiten.
- Promotie van hun Nederlandstalige en Engelstalige activiteiten via onze nieuwsbrieven en sociale media, vaak aan de hand van thematisch verwante artikelen uit onze titels.

Literatuur Vlaanderen

- Uitwisseling en coproductie vanuit het Nederlands naar het Frans en Engels vertaalde romanfragmenten.
- Publicatie van artikelen op *the low countries* en *les plats pays* op basis van hun vertaalde boeken.
- Delen van hun activiteiten via onze nieuwsbrieven en sociale media.



Nederlands Letterenfonds

- Publicatie van artikelen op *the low countries* en *les plats pays* op basis van hun vertaalde boeken.
- Delen van hun activiteiten via onze nieuwsbrieven en sociale media (oa. workshops, werkbeurzen, evenementen...).

Ons Erfdeel bestendigde de structurele samenwerkingen op het vlak van taal en neerlandistiek met:

Taalunie

- Publicatie van artikelen op basis van hun activiteiten.
- Delen van hun activiteiten via onze nieuwsbrieven en sociale media.

Internationale Vereniging voor Neerlandistiek

- Organisatie van het webinar 'Hoe worden arbeidsmigranten voorbereid op een job in een Nederlandstalige werkomgeving?' op 21 november tijdens de Week van het Nederlands, met panelleden uit Vlaanderen, Nederland, Portugal en Indonesië. De kijkers, vaak docenten en studenten neerlandistiek, kwamen uit de hele wereld.
- Publicatie van artikelen en persberichten op basis van hun activiteiten.
- Delen van hun activiteiten via onze nieuwsbrieven en sociale media.

Daarnaast ging elke titel apart enkele partnerschappen aan, de meeste met het oog op een duurzame samenwerking.

de lage landen (tijdschrift en website) werkte in 2024 ook samen met:

Willemsfonds & Algemeen-Nederlands Verbond

- *de lage landen* is mediapartner van de literaire debuutprijs De Bronzen Uil
- Podcastopnames van alle zes genomineerden van De Bronzen Uil door de hosts van onze podcastreeks 'De Eerste Keer'.
- Recensies van alle boeken die kans maken op de Bronzen Uil.
- Verslaggeving van het literaire festival Het Betere Boek en uitreiking van De Bronzen Uil.

Vlaams Instituut voor de Zee

- Medewerkers van het VLIZ schreven diverse verhalen voor het Noordzee-nummer van *de lage landen*.

Querido

- Voorpublicatie uit *Het volle leven* van René van Stipriaan, een boek over het culturele leven in de Nederlanden tussen 1500 en 1800.

Atlas Contact

- Voorpublicatie uit *Zwerven langs de limes*, het boek van Luc Devoldere over de grenzen van het Romeinse Rijk.



Avansa vzw & Stad Leuven

- Publicatie van de podcastreeks 'De Conversaties', waarin journalist Liesbeth Gijssels op zoek gaat naar de mens in het verhaal van de Belgische kolonisatie van Congo.

De Deeluitgeverij

- Publicatie van artikelen en podcasts in de wekelijkse nieuwsbrief 'Zuurstof op Zaterdag'.

Folio

- Deelname aan infodagen, workshops en vergaderingen van deze koepelorganisatie voor culturele, literaire en erfgoedtijdschriften.

Universiteit van Gent

- Ruth Van Hecke, masterstudent Moderne Vergelijkende Letterkunde, liep enkele maanden stage bij *de lage landen*.

VRT & Onze Taal

- Lancering 'Spelen met taal'-nummer van *de lage landen* op 5 oktober in deSingel in Antwerpen tijdens het Taalfeest, een evenement met achthonderd aanwezigen, een coproductie van *de lage landen*, VRT en Onze Taal.

Eos Wetenschap

- Coproductie van een artikelenreeks over James Ensor, naar aanleiding van zijn 75ste sterfdag. Op de website staat een ruim dossier over de schilder.

De Groene Amsterdammer

- Coproductie van het achtergrondverhaal over de strijd tegen drugs in VL↔NL, de kroniek van de Vlaams-Nederlandse samenwerking.

Fonds Pascal Decroos

- De stukken over de strijd tegen drugs, de Koloniën van Weldadigheid en het gebrek aan Vlaams-Nederlandse treinverbindingen in VL↔NL ontvingen steun van het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek.

Les plats pays en *Septentrion* werkten ook samen met:

La Maison du néerlandais de Bailleul

- Coproductie van de videoreeks 'Croisement. Le néerlandais dans le nord de la France' over de Nederlandse taal in Noord-Frankrijk

Département du Nord & Provincie West-Vlaanderen

- Co-organisatoren van het symposium 'Convergences: le nord de la France et la Flandre belge en dialogue' op 17 april in Musée de l'Hospice Comtesse in Rijsel.



Musée de l'Hospice Comtesse & Vlaamse Vertegenwoordiging in Frankrijk

- Partners van het symposium 'Convergences: le nord de la France et la Flandre belge en dialogue' op 17 april in Musée de l'Hospice Comtesse in Rijsel.

Toeristische diensten Vlaanderen

- Leveren van beeldmateriaal voor de reeks 'Tour de Flandre'.
- Promotie van de reeks van portretten van vijftien kleine Vlaamse steden.

Forum de l'Eurométropole

- Eindredacteur *les plats pays* Evelyne Ledoux-Beaugrand en (voormalig) hoofdredacteur Hendrik Tratsaert presenteerden op 11 juni het werk van Ons Erfdeel tijdens de plenaire zitting van het Forum van de Eurometropool in Roubaix.

Université McGill Montréal

- Eindredacteur *Septentrion* Hans Vanacker gaf op 15 en 16 juni een keynote-lezing op het congres van de Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies aan de Université McGill in Montréal.

Université d'Arras

- Eindredacteur *les plats pays* Evelyne Ledoux-Beaugrand presenteerde met Didier Samain (Sorbonne/Maison du néerlandais de Bailleul) de videoreeks 'Croisement. Le néerlandais dans le nord de la France' tijdens het colloquium 'Le tournant des langues régionales, entre patrimonialisation et renaissance', op 5 december in de Université d'Arras.

Université de Mons

- Studenten van de Faculté de Traduction et d'Interprétation (specialisatie Nederlands naar Frans) vertaalden artikelen tijdens het Atelier de traduction.

Université de Lille

- Studenten van de Faculté des Langues, Cultures et Société - Traduction et interprétation (specialisatie Engels naar Frans) vertaalden artikelen tijdens de Texte Skill Lab.
- Eindredacteur *les plats pays* Evelyne Ledoux-Beaugrand en eindredacteur *Septentrion* Hans Vanacker presenteerden op 20 november het werk van Ons Erfdeel vzw aan studenten Nederlands.

Université de Liège

- Co-organisator van het debat 'Au-delà des clichés: Wallons et néerlandophones' op 12 november in de Université de Liège.

Universiteit van Gent

- Studenten van de vakgroep Vertalen, Tolken en Communicatie vertaalden artikelen voor de reeks 'Les Plats Pays inusités'.



DaarDaar

- Coproductie van de podcastreeks 'Dring Dring 3: édition spéciale élections'.
- Overname van artikelen door de Franstalige Belgische nieuwssite DaarDaar.
- Partner van het debat 'Au-delà des clichés: Wallons et néerlandophones' op 12 november in de Université de Liège.

Wilfried magazine

- Partner van het debat 'Au-delà des clichés: Wallons et néerlandophones' op 12 november in de Université de Liège.

Pour.com

- Overname van artikelen door de Franstalig-Belgische cultuursite Pour.com.

the low countries werkte ook samen met:

Nationaal Archief van Nederland

- Doorplaatsing van artikelen uit de reeks '400 Years of Dutch-American Stories'.

Republic of Amsterdam Radio

- Dit collectief van Australische historici uit Amsterdam produceert historische podcasts op maat van *the low countries*.

CODART

- Coproductie van de videoreeks 'Masterpieces from the CODART Canon', waarin twaalf meesterwerken van vroegmoderne Vlaamse en Nederlandse kunst in beeld gebracht worden met tekst en uitleg van een curator.
- Overname van artikelen over nieuwe museumaanwinsten.

DutchCulture

- Uitwisseling van artikelen.
- Delen van hun activiteiten via onze nieuwsbrief en sociale media.

University of Sheffield & University College London

- Eindredacteur *the low countries* Tom Christiaens woonde van 7 t.e.m. 9 juli de tweejaarlijkse conferentie bij van de Association of Low Countries Studies in Sheffield.
- Publicatie van artikelen over de Engelse vertaling van Honingeter van Tülin Erkan door studenten Dutch Studies, onder begeleiding van literair vertaler Jonathan Reeder.

Hogeschool Utrecht

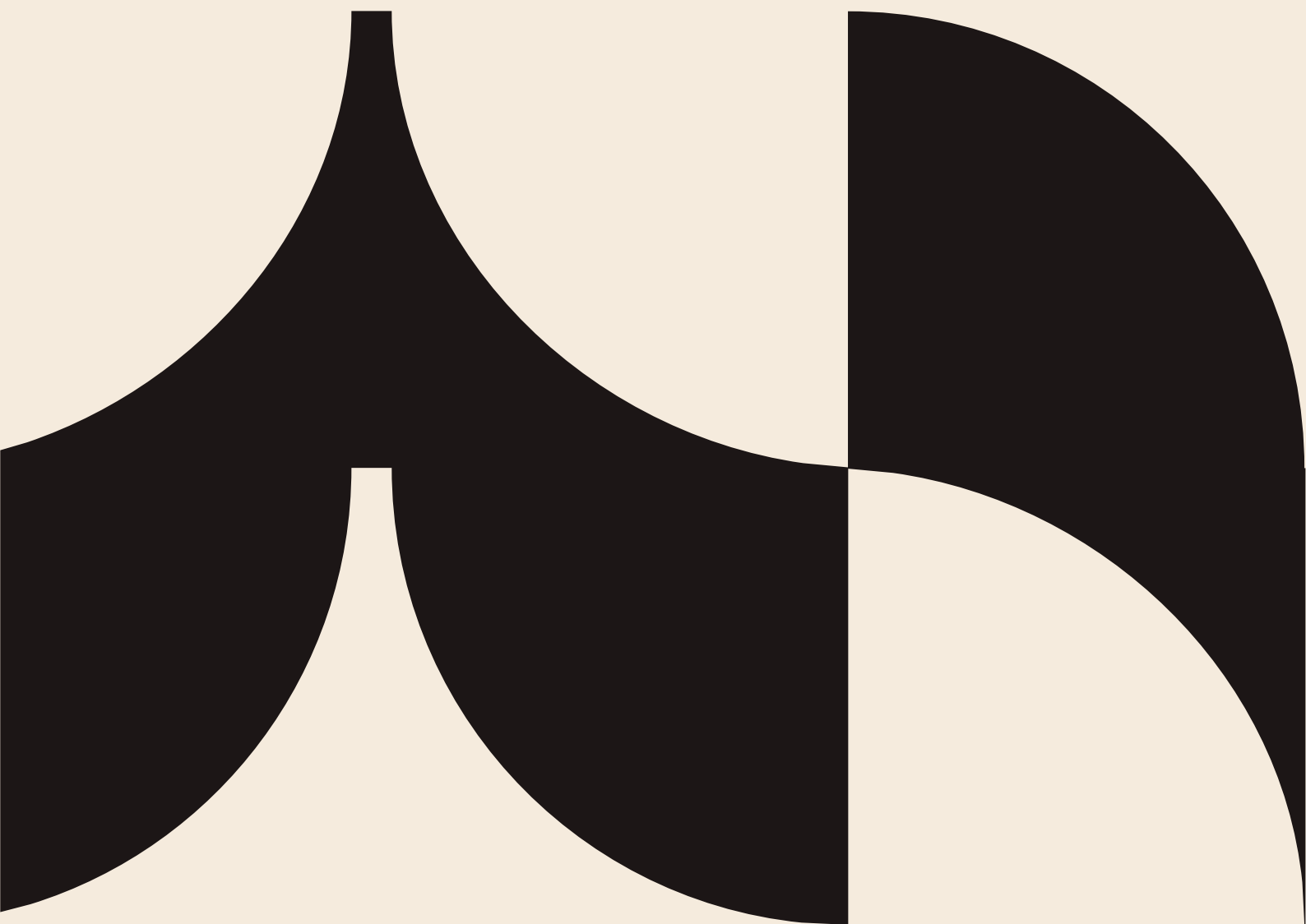
- Eindredacteur Tom Christiaens werkte met internationale studenten Journalistiek aan een app om jongeren aan het lezen te krijgen.

Howest (Hogeschool West-Vlaanderen)

- Ruben Piccavet, student Journalistiek, liep enkele maanden stage bij *the low countries*.



de
lage
landen



Murissonstraat 260, 8930 Rekkem
+32 (0)56 41 12 01
www.de-lage-landen.com